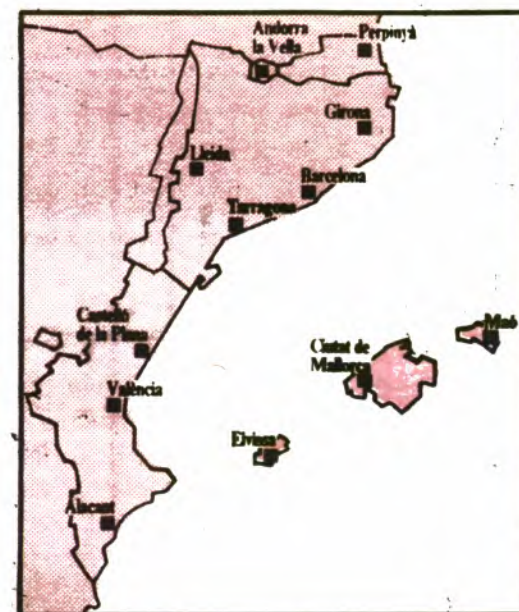

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY X. NÚMERO 197

15 DE JUNY DE 1990

PREU: 100 PTS.

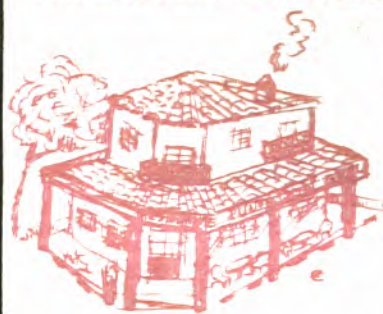
Son els arenalers que fa més de 60 anys que viuen a s'Arenal. Se reuniren en dinar de companyonia per recordar temps passats.

Ha mort Don Toni Pomar, un dels peoners del turisme arenaler

El passat dia 2 de juny, va morir el canpastiller Antoni Pomar, col·laborador i amic de S'ARENAL DE MALLORCA, conseller delegat de l'Hotel Oasi, president de l'Skål Club de Mallorca, vocal de la directiva del Foment del Turisme de Mallorca, membre de la directiva de la Associació d'Hotelers de s'Arenal, poseïdor de la medalla al Mèrit Turístic en la seva categoria de bronze, plata i or i molt estimat al sector turístic de s'Arenal i de tot Mallorca. Nascut a Ciutat ara fa 70 anys, don Toni va començar als 12 anys a fer feina al món del turisme, els anys 60, fou un dels principals impulsors del turisme de s'Arenal amb la fundació d'una societat que va començar per netejar la platja d'algunes putrefactes i acabant amb la promoció de moltes campanyes a l'exterior per atreure el turisme cap a Mallorca, don Toni fou tota una institució. Sense ell, s'Arenal no serà el mateix.

Restaurante PUNTA SON GUAL

Especialitat en
cuixa i paleta de
xot rostit

Nova direcció
CONXA I MIQUEL
Tel. 74 20 17

Carretera de Manacor, Km. 10 PLA DE SANT JORDI

Café Sa Plaça

C/ L'Arada n.º 24 Tel. 74 25 58
Sant Jordi

Menjars ràpids
Pollastres rostits per endur-sen

AQUACITY

Autovia Palma-s'Arenal quilòmetre 15

Presentant aquest cupó, un nin o nina fins a 12 anys, acompanyat d'un adult, podrà entrar de franc a l'Aqua City de s'Arenal.

BINGO BAHIA DE PALMA

SALA DE JOCS

SERVEI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB ENSAÏMADES
ENTREPANS I PLATS VARIATS

AL SERVEI DE S'ARENAL I
DE MALLORCA

CADA VESPRE A PARTIR
DE LES NOU

DISCO SHOW

De dimarts a dissabtes a partir de les 10' 30

DUO ADDAGGIO

Divendres y dissabtes
GRAN ORQUESTRA MANHATAN
i els seus «mariachis»

Carretera de s'Arenal, entre els
Bañeris 2 i 3. Tlf: 263858. Can Pastilla.

Telèfons útils a s'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00).....	727643 - 727644
Bombers	291250 - 290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Rotja de Can Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de s'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	755440
Associació d'Hotelers	267654. Fax: 491012

A la part de Lluçmajor

Ajuntament	660050. Fax: 662081
Oficina de s'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745 - 263538
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	265980 - 261426
Associació de Veïns	265005
Grues Sampil	264193
Servei Municipal d'aigües SOGESUR ..	262493

S'Arenal

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.:

Carrer.:

Població.: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 1.000 PTS

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc.: Suc.:

Compte n.º: Titular:

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 132, s'Arenal

Col·loquis impertinents

Joves i inexperts

M. Manjon

Quina una que en tenen aquests barbamecs i aquestes noies de camiseta ajustada, mamelles dures i mitjons de poliamida al cent per cent. És que als pobres nois no els deixen mai tranquils.

A ells, els s'emporten quasi a la força a complir amb el sagrat deure de servir a la pàtria (vulgarment: a la mili), gairebé en un setanta per cent contra la seva voluntat, perquè, sincerament, el que es diu a gust, aquests nois no hi estan als quarters, que això de posar-se un uniforme i marcar el "caqui" ho veuen com quelcom d'inútil i sense sentit, per molt que digui el ministre que no fou soldat, don Narcís Serra, que al nostre exèrcit hi ha aquests joves tan bé com a casa seva.

Als dos, nois i noies en edat de ser mirats, també se'ls condemna a la pena de recórrer els mostradors de les oficines de collocació, per no poder emportar-se a la boca ni un mal contracte de formació, i si aconseguixen alguna cosa és un lloc de treball a temps parcial (a la platja es dona aquest cas). Temps parcial, quatre hores, en què es demana que realitzin el treball de set hores o que rendeixin almenys el treball de dues persones.

També, en molts de casos, el fet de ser joves comporta que, per part d'algunes persones que no veuen més que drogaddictes, gambiots i delinqüents, els mirin amb recel, i no pensen que ells també varen ser joves i que se'ls havia d'haver pagat amb la mateixa moneda que ells pretenen pagar als nostres joves.

I si això no fos suficient, hi ha un altre desavantatge que s'ha de sumar als anteriors: tot aquell que tingui menys de vint-i-cinc anys, ho té clar si vol conduir un vehicle automòbil. A part de dir-los inexperts, les diferents companyies asseguradores els fan pagar el doble que a la resta de conductors quan contracten una pòlissa d'assegurança d'automòbils.

A això jo li dic actitud discriminatòria per part dels asseguradors cap als conductors menors de vint-

i-cinc anys. Tal vegada les Winterthur, Munat, Mapfre, Bilbao, Dapa, Mare Nostrum, etc. el que voldrien és que tot fossin ingressos i no amollar ni una pesseta en sinistres. Si això pogués ser així, demà mateix em ficava a assegurador, i no com un simple agent, sinó com a president, capítost o comandant d'una companyia asseguradora.

És clar que tota la culpa no és de les asseguradores. Tal vegada és també dels legisladors que permeten que la llei no digui res sobre les condicions que es poden imposar als clients de les companyies d'assegurances del ram de l'automòbil.

Jo també, com aquell expert llicenciat en dret i especialitzat en assegurances d'automòbils, el donostiarra Enrique Pia, opino que les empreses d'assegurances privades són lliures de posar les condicions que vulguin per acceptar o rebutjar els seus clients, així com per establir la quantia dels recàrrecs. Però això plantejarà un greu conflicte entre les companyies i l'Estat per la pressió que hi ha per part dels sol·licitants. I afegeixo que no només una pressió, sinó també un cabreig generalitzat, i és que els joves ja són putejats a bastament.

Dir-los inexperts i que no són rendibles. Aleshores, què pretenen les asseguradores? Que tot quedi a casa? O, al contrari, que en no disposar d'ingressos suficients, aquests mossos i mosses no tinguin en compte la llei i no assegurin els seus vehicles com és preceptiu.

País. Això mateix, i valgui la redundància. País. Aquí qualsevol dia, per guanyar duros, no només es gravarà els joves, potser es persegueixi i fins i tot es gravi els gats.

Llocs on es pot trobar S'ARENAL DE MALLORCA

Tots els quioscos de s'Arenal

- * Papereria Roca, de Lluçmajor
- * Papereria Cervera i Papereria Frau, del Coll
- * S'Estany, de Sant Jordi
- * Can Jordi i De Verd en Balu, de Son Ferriol
- * Llibres Mallorca, Quart Creixent, Papereria Son Rapinya i Quiosc Plaça del Progres, de Ciutat
- * Casa Pedrós, Espirafocs i Lliberia Vilanova, d'Inca
- * Leo, de Manacor

SEMAR

EMBOTITS

EL BON GUST DE MALLORCA

Carrer Tomàs Montserrat, 6-8

Tel. 66 01 57 - LLUCMAJOR

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 132 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005. FAX: 269941

Tallers VALLESPÍR

Mecànica
Planxa
Pintura

SERVEI
OFICIAL
RENAULT

TALLER

Carrer Sant Joan de la Creu, 65

EXPOSICIÓ I TALLER

Sant Joan de la Creu, cantonada Avinguda del Cid - Tel. 41 38 67 - SON FERRIOL

NOVA BOTIGA D'EXPOSICIÓ I VENDA A L'AVINGUDA DEL CID, CANTONADA CARRER SANT JOAN DE LA CREU

Mossegades

-48-

Ara Lombardia. Com una torrentada grossa que se'n va, esbronecant per tot i arregussant-ho tot, els anhels d'independència fan forrola i s'escampen per tot arreu. A la llarga llista encapçalada per Lituània i la resta de Repúbliques soviètiques, a més dels casos de Iugoslàvia etc. a hores d'ara ja hem de parlar també de Lombardia, un dels territoris industrials més desenvolupats que amb només nou milions d'habitants ocupa el lloc desset entre les cent-seixanta regions de la CEE i constitueix la porta italiana d'Europa. Les semblances entre Lombardia i els Països Catalans són descomunals. És comprensible, doncs, que les veus d'alarma de Madrid i Roma s'assemblin com dues cullerades de gelat de pastanaga. Com a exemples citarem Indro Montanelli que ha arribat a qualificar l'èxit electoral de la Lliga Lombarda "com un perill tan greu que, si es repeteix, pot significar la descomposició del que queda de l'estat" (1). Anotar que els nacionalistes lombards han aconseguit el 20% dels vots i s'han convertit en la segona força de la regió. Giorgio Bocca, un dels articulistes italians més llegits com ho puguin esser Emilio Romero, Vázquez Montalban o Francisco Umbral a Espanya, ha dit igualment: aquest resultat "posa en qüestió la unitat nacional" i ha estat motivat per "petits burgesos ignorants, sords davant els grans ideals de la solidaritat" (2).

¿Com s'explica la pujada impetuosa del nacionalisme lombard? La resposta és bona d'entendre per a un català. Amb poques paraules els lombards estan farts de fer de locomotora econòmica d'un estat que els xucla la llecoreta per nodrir la màfia de Sicília o de Calàbria i de resoldre la papereta d'una Itàlia del Sud més preocupada de viure de l'atur que d'espavilar-se i fer la revolució industrial i post-industrial. Per la mateixa raó, els mallorquins estem cansats que Madrid ens xucli la sang perquè els nous cacics andalusos del PSOE ho tudin tot en deliris de grandesa com l'Expo-92 i comprin el vot dels *jornaleros* a través del subsidi de l'atur. Entre Balears i la Lombardia, pràcticament només hi ha petites diferències, però de repercussions molt importants. Si comparem el missatge electoral de la Lliga Lombarda i el d'Unió Balear i PSM observarem tot seguit que mentre els primers no tenen por de tractar temes calents com moviments de població, delinqüència forastera i espoliació fiscal, aquí en canvi, se'n van per les bardisses, quequegen i camuflen el discurs sota eufemismes que el fan intel·ligible. Casi res, va dir aquell!

-49-

INCOMPENSIÓ és una paraula imprescindible a l'hora de definir les envitricollades relacions entre colonitzador i colonitzat. Aina Moll ha dit: Catalunya "és absolutament compresa i, per tant maltractada. No s'entén el fet cultural català i aquesta incompenSIÓ fa créixer l'independentisme, el qual només pot esser frenat per la política duta a terme per Jordi Pujol" (3). El propi Pujol, fins i tot després de l'esbombada visita oficial de Felipe de Borbón a les colònies, ha reconegut públicament que dubta i que a Madrid no s'acaben de fiar de la seva perorada espanyolitat: "En el fons el que hi ha entre Catalunya i la resta d'Espanya, des de fa probablement alguns segles, és una crisi greu de confiança. I tot i que hem intentat molt de superar-la, no estic segur que s'hagi resolt del tot. De tota manera hi continuarem treballant. En tot cas, vull que quedi clar que nosaltres treballem en el marc de la Constitució i de l'Estatut, no en cap altre marc, per bé que la forma com s'està aplicant la Constitució i l'Estatut no ens deixa gens satisfets. Entenem que no respon a les necessitats i al caràcter de Catalunya, ni a l'esperit amb què van ser redactats els anys 1978 i 1979" (4).

Com veurem a continuació, l'ús del mot "incompensiÓ" per definir l'actitud d'Espanya davant Catalunya, ve de molt enrera ferm i s'ha mantingut constant al llarg del temps. Per posar un exemple pretèrit, direm que

Rovira i Virgili l'any 1918 ja va escriure un article titulat *La incompenSIÓ centralista* del qual reproduïm alguns fragments: "Davant la nova demanda d'autonomia que fa Catalunya a l'Estat espanyol, tornem a contemplar aquests dies el trist espectacle de la incompenSIÓ centralista. (...) Persisteix la incompenSIÓ unitària del problema de Catalunya. (...) No obstant això, la incompenSIÓ continua. I aquesta incompenSIÓ és avui més perillosa que mai" (5). Com exemple actual, citarem l'article de Cosme Aguiló, *La incompenSIÓ dels espanyols*, publicat no fa molt a les pàgines de *S'arenal de Mallorca*. "També aquesta gent no entendre mai la diferència entre esser espanyols, com són ells, i esser propietat dels espanyols, com és el qui subscriu, i molt a desgrat" (6).

És una putada molt grossa que el nacionalisme català s'obstini en la caparrudesa d'implorar compenSIÓ i no afronti el problema de les relacions amb la metròpoli d'una forma radical i rigorosa. La persistència en aquest error dura massa temps i ja ens ha causat prou derrotes, desastres i, el que és molt més greu, divisions internes al si de la tribu. Històricament està demostrat una i altra vegada que el colonitzador a les bones mai no reconeix al colonitzat la igualtat de drets. D'això, *Gaziel*, l'any 1951 en va dir *La tragèdia de Catalunya*: "Segons el sentit que Castella ha donat a Espanya i ha imposat a tots els pobles peninsulars, amb la sola excepció de Portugal, els catalans no som espanyols."

No ho podem ser ni volent. El caràcter, la manera de pensar i de viure, els gustos, els costums, la llengua, l'escala de valors col·lectius: la nostra Weltanschauung, com diuen els alemanys, ens separa totalment, irreduciblement, de Castella.

Catalunya podria sentir-se plenament espanyola dins una Espanya que s'assemblés a Suïssa, treballadora, menestral, burgesa, ordenada, pacífica, casolana i de composició política federativa. Però una Espanya semblant, que no ha existit mai, fóra per als veritables espanyols -els castellans i castellanitzats- més absurda, més incompatible amb ells encara, que l'Espanya actual no ho és per als catalans" (7). Bo seria que tots aquells babaus com Jordi Pujol que continuen treballant per l'articulació harmoniosa de Catalunya i Espanya es rellegissin de tant en tant aquests mots. No dubt que més d'un descobrirà de cop i volta que està tudant el temps d'una forma miserable.

En aquesta hora solemne de la història, el nacionalisme català està fent passes decisives de cara a aclarir l'horitzó i desembullar la troca mental que ens destrueix el cervell. A dreta i a esquerra, notam dia a dia una major confluència envers l'elaboració d'un diagnòstic compartit sobre la situació colonial que ens ofega. Fa poc, Francesc Ferrer i Gironès, diputat independent pel PSC, ha dit taxativament: "Històricament hom pot constatar que les dificultats per trobar una autèntica articulació política entre Catalunya i l'Estat espanyol són un entrebanc que impossibilita la construcció d'un Estat racional i volgudament acceptat per totes les parts. (...) No n'hi ha prou amb col·laborar amb l'Estat lleialment, no n'hi ha prou amb treballar per un Estat de tothom i mirar el futur amb fraternitat, la maquinària burocràtica de l'Estat; la seva superestructura monolítica és més forta que cap partit i cap ideologia progressista: La història ens ha de fer veure que no podem ser, com va confessar Campanyans, ni cànids ni ingenus. Mentre l'Estat no sigui català, Catalunya no podrà estar mai tranquil·la, perquè el nacionalisme espanyolista està sempre amantat a assimilar els catalans, destruint la seva cultura, la seva llengua i la seva història. En definitiva, són uns mal socis per fer societat" (8).

Encara fa més pocs dies, Josep Antoni Duran i Lleida, president del comitè de govern d'Unió Democràtica de Catalunya, ha afirmat al diari *Avui* uns mots que coincideixen bastant amb les mossegades nùms 3 i 29: "els intents protagonitzats en els últims cent anys pels nacionalistes catalans per participar en la construcció d'Espanya han fracassat i ara hem d'alinear-nos amb Europa, sinó correm el risc que el catalanisme entri en una fase agònica". Duran va assenyalar entre els intents que segons ell han fracassat, els de Prat de la Riba, Cambó, Macià i la "recent" operació reformista impulsada per Roca. El dirigent

d'Unió considera que aquestes iniciatives no van tenir èxit per "la incompenSIÓ" amb què van ser rebudes a la resta d'Espanya, però també per la confusió política de les mateixes" (9).

-50-

De mica en mica, la terminologia colonial va calant gota a gota dins amplis sectors de l'opinió pública. En sems, destacats intel·lectuals l'adopten quan des d'una òptica totalitzadora volen entendre determinats fets i actituds de la vida quotidiana. El cas de Francesc Ferrer i Gironès és ben il·lustratiu. En un dels darrers llibres que ha publicat, *Insubmissió lingüística*, hem trobat un capítol titulat *Encara som una colònia* (10) i del qual no ens podem estar de reproduir alguns fragments: "Manta vegada he afirmat que actualment la llengua catalana rep un tracte colonial, (...) per demostrar que vivim sota els dominis d'uns poders forasters, i que ens tracten com a colònia, només cal considerar-ho des del fet de la llengua, atès que n'hi ha prou i de sobra. Fixem-nos que no he volgut entrar en altres consideracions sobre la sobirania del nostre Parlament, ni quin grau d'autonomia tenim, atès que faria l'article interminable. (...) És el cas típic colonial. Des de la metròpoli el govern colonialista no vol que els aborígens dels territoris ocupats puguin fer esport sota la bandera de llur nació, i per criminalitzar aquest moviment esportiu, absolutament segregat de la política, s'intenta desprestigiar-lo lligant-lo al terrorisme i al nacionalisme radical, com si fer anar l'esport català sota el penó espanyol, si us plau per força, no fos d'un nacionalisme imperial i opressor. Catalunya una vegada més s'ha de veure tractada com una colònia. (...) Si, en un estat de dret que mitjançant la seva Constitució garanteix la defensa de les seves nacionalitats i dels individus que en depenen, a l'hora dels fets concrets i de l'aplicació quotidiana tot queda en una Constitució semàntica, amb demostració fefaent que una nacionalitat està per damunt de les altres i els imposa el seu parlar, el seu pensar i el seu fer, això en el camp de la politicologia només té el nom de colonialisme. A Catalunya encara som una colònia".

-51-

La política colonial d'extermi dels moviments independentistes és en línies generals més o manco la mateixa arreu del món. Si analitzam el cas de les Repúbliques Bàltiques, podem distingir diverses fases

dins l'estratègia dels comunistes russos a l'hora d'escalfar els nacionalismes:

- 1) Intents de suborn i corrupció de les autoritats tribals.
- 2) Instigació de lluites intestines entre els colonitzats. Provocació d'aldarulls mitjançant agents infiltrats.
- 3) Tèptatives de desprestigiar els líders i les institucions indígenes als ulls de les masses.
- 4) Guerra de nervis a través de la pressió psicològica. Boicot de productes de primera necessitat (carbó, gasolina, medicines...) i assalt de la policia als locals dels mitjans de comunicació autòctons per tal d'infondre por, desànim i confusió.
- 5) Finalment, quan amb totes les mesures precedents no s'ha aconseguit frenar les ànsies d'independència, mobilització de les masses obreres russes (funcionaris i petits colonitzadors) contra els nadius.

Si extrapolem aquesta estratègia al nostre cas, podem concloure que, de moment, Espanya per dominar les colònies catalanes en té prou amb els tres primers punts: suborn i desprestigi de les autoritats tribals i incitació de baralles de negres. Que ningú no es faci il·lusions, emperò, perquè arribats a un cert moment, Espanya també recorrerà *in extremis* a la mobilització dels forasters, gitanos i xarnegos. Els problemes s'han de veure venir de lluny i a partir d'ara ja hem d'estudiar la forma més intel·ligent i efectiva de contrarestar la iniciativa d'Espanya d'enfrontar les masses obreres de petits colonitzadors contra la població nadiua.

L'any 1983, Leopoldo Calvo Sotelo, aleshores president d'Espanya, ho va dir ben clar: "Hay que fomentar la emigración de gentes de zonas de habla castellana a

Mossegades

Cataluña y Valencia para así asegurar el mantenimiento del sentimiento español que comporta" (11). A qualsevol manual sobre colonialisme es pot llegir: "Como todos los conquistadores españoles, Pizarro piensa que "conquistar es poblar" (12). Els estudis sobre la colonització italiana de Líbia també ho expressen clarament: "Sovint l'emigració era fomentada i orientada per mesures d'ajut material, de transport o d'instal·lació. Aquest fou el cas d'Itàlia, que va crear una oficina d'emigració (l'any 1905) i que amb la pujada del feixisme es va esforçar de limitar les sortides cap a l'estranger (1925) i en desenvolupar la colonització demogràfica de Líbia" (13). ¿Quants de passatges sense retorn cap a Balears han pagat les institucions castellanes i andaluses perquè molts gitanos i forasters sense ofici ni benefici s'instal·lassin a la nostra terra? ¿Quant de temps haurem d'esperar perquè un partit polític indígena s'atreveixi a parlar d'aquest tema públicament i a través d'un programa electoral?

Hi ha una cosa emperò que els estratègies espanyols no han previst. I és que molts dels descendents dels immigrants espanyols vinguts a les colònies, quan se n'adonin que han estat manipulats i teledirigits inconscientment pels seus governants mediocres, és faran independentistes rabiosos, ja que aleshores hauran descobert que la manera millor de lluitar contra el caciquisme andalús que explotava els seus avantpassats, és a través de la independència de les colònies.

-52-

Els Països Catalans tenen una tradició horrorosa de polítics i intel·lectuals que creuen que és possible una articulació positiva amb els engranatges de l'Estat espanyol a través de la famosa teoria del pacte. En síntesi aquesta teoria pensa que és possible un progressiu reconeixement dels drets del poble català paral·lel a la col·laboració en les tasques de Govern a la metròpoli. Obsessionat febrilment per la voluntat d'arribar a un plantejament el més exacte i radical de la qüestió catalana, a continuació reproduiré una sèrie de textos, en aquest cas relacionats amb catalans d'esquerra, a fi de demostrar que aquest pacte és una quimera, una il·lusió vana d'esclau que s'autoenganya i es resisteix a acceptar la realitat dels fets. Cap català no se n'escapa de l'estigma que el desacredita davant els ulls racistes del colonitzador espanyol:

Narcís Serra vist per la premsa espanyola: "Ahora se hacen especulaciones sobre un posible sucesor (de Felipe González), destacándose tres ministros: Javier Solana, Joaquín Almuíña y Narcís Serra. Este último puede descartarse porque no goza de generales simpatías dentro del poder del partido, y porque su condición de catalán no le favorece para gobernar desde Madrid" (14).

El drama de Pi i Margall (Ministre i President de la I República espanyola) explicat per Rovira i Virgili: "En veritat, la valoració de Pi ha estat minvada per causes diverses. Davant d'Espanya, apareix com un estrany, de vegades com un enemic; i aquella mateixa opinió de Madrid i de províncies que, avergonyida, acabà per reconèixer que Pi tenia raó en la qüestió colonial, no li perdonà mai la seva actitud favorable al catalanisme. A Catalunya, si era admirat i estimat pel poble, aparegué els ulls de certs catalanistes com un de tants polítics de Madrid i estigué al marge del moviment de renaixença literària fins poc temps abans de la seva mort" (15).

Pasqual Maragall vist per José Mª García, comentarista esportiu d'Antena 3: "Hay algo más penoso que la intervención de Maragall inaugurando en catalán los Juegos" (16).

Pasqual Maragall vist per la revista espanyola *Panorama*: "vergonzosa comedia (...), ha cometido el error de caer en la vanidad de la apariencia. (...) convirtió el catalán en única lengua oficial" (17).

Els catalans no hem d'aspirar a la comprensió del

colonitzador, sinó que hem de cercar la imprescindible unió interna de la tribu que permeti plantar-li cara i conquistar la independència. Vulguem o no, tanmateix el racisme i el separatisme, contràriament al que molts pensen, és patrimoni del colonitzador i no del colonitzat com així ho va reconèixer l'any 1983 Federico Jiménez Losantos quan retreia als propis espanyols el rebuig contra Miquel Roca: "Nos pasamos la vida metiéndonos con la insolidaridad y el aldeanismo de los nacionalistas vascos y catalanes, y cuando, por fin, un nacionalista catalán abandona la política de campanario y se lanza al aire límpido y frío de la meseta, dispuesto a hacer política nacional y de estado, sale Umbral por la tele y dice que Roca no sabe hablar castellano -lo que no es verdad- y que se limite a hacer política catalana -lo que no debiera ser verdad".

Esa es la clase de separatismo castellano que los separatistas catalanes redomados esperan que hagamos en Madrid. Así tiene excusa su cerrilismo, su discriminación de los castellanos y andaluces inmigrados, su desafección a los símbolos y realidades de España" (18).

En resum, per a Madrid tot català és sospitós, encara que militi dins partits espanyols o aliats amb ells. El senador independent pel PSC, Francesc Ferrer i Gironès, ha reconegut: "Jo només puc dir que a Madrid he sentit dir massa vegades que Obiols és excessivament catalanista. (...) Quan veus tot això, només et fa pensar que el PSOE no pensa per a res en el PSC, i li convé que a Catalunya no manin mai. Però amb això què hi guanya Catalunya sencera? A mi, particularment, em sembla que aquesta política només serveix per debilitar-nos, car resulta que CiU es queda amb el monopoli del catalanisme polític, i aquest sectarisme impedeix que es puguin fer reivindicacions nacionals de forma unitària" (19). Més plorinyoses són encara les lamentacions de Juan Goytisolo, un altre exemple paradigmàtic de l'intel·lectual indígena de colònies que somnia ésser blanc algun dia: "Catalanes en Madrid y castellanos en Barcelona, nuestra ubicación es ambigua y contradictoria amenazada de ostracismo por ambos lados" (20).

-53-

L'altre dia de pagès, Bartomeu Fiol, nou president de l'Obra Cultural Balear, va fer unes esguerrades declaracions a la premsa forastera de ciutat que cal situar en la línia acostumada del Tio Tom i que consisteix en la "valenta" tasca de culpabilitzar els mallorquins i exculpar els forasters. Segons aquesta animeta mea del purgatori "si va ésser possible el "boom" del turisme fa unes dècades va ésser gràcies a la mà d'obra que va venir de la península, i això és d'agrair perquè sense aquesta mà d'obra el nostre nivell de vida seria bastant baix" (21). Tampoc no fa molt Miquel Alenyar ja havia dit: "Els forasters han estat el factor més important de progrés social" (22).

Sembla mentida que haguem de recordar a un executiu hotelier com en Fiol o a un economista com Alenyar, que Espanya ha sacrificat Balears a un turisme massiu, descontrolat i salvatge a fi de proveir-se divises amb les quals finançar el seu propi desenvolupament. És indignant que a aquestes alçades del segle XX haguem de retreure que els forasters, a més d'haver explotat Balears com un *kleenex* que s'usa i es tira, destí típic, per altra banda, de tota colònia, han contribuït a destruir la qualitat de vida, a l'augment de la delinqüència i a la destrucció de la nostra llengua, cultura i paisatge. Vatuallmón, però de què anam? Aina Moll també ha dit: "Jo crec que el problema no es troba als castellans sinó als parlants de llengua catalana. Els mallorquins abandonen la seva llengua davant qualsevol desconegut o castellanoparlant. (...) De castellans hostils, n'hi ha ben pocs" (23). Ell, què me'n direu d'aquesta? Això ja és molt gros i surt de botador! Després aquests llonzes troben estrany que les masses indígenes els girin l'esquena i no els facin cas. I jo em pregunto: ¿com se'ls han de creure si l'únic que saben fer és donar-los la culpa i tractar-los d'ignorants i boiets? ¿O és que Aina Moll és tan pardala de no veure que si alguns mallorquins xerren espanyol davant els forasters no és culpa seva sinó que és fruit dels milers i milers de "castellans hostils" que durant segles i des de l'escola,

l'administració, l'exèrcit etc. han perseguit l'ús de català? Per favor, jo ja no sé on arribarem! Però, a quin món viu Aina Moll? Basta fer una volteta pels instituts de Mallorca, de BUP o FP, per trobar dotzenes i dotzenes de forasterum malentenyat enemic dels indígenes i que diuen "Mallorca es preciosa, tan preciosa que los mallorquines no se la merecen". Que vengui Aina Moll per l'Institut Llorenç Mª Duran d'Inca! Que vengui i amb molt de gust li assenyalaré amb el dit una catifa d'aquests poca alatxes hostils a Mallorca, als mallorquins i a la seva llengua!

-54-

És sabut de molts que per dins la premsa forastera de Ciutat pul·lula una fauna periodística d'allò més emputat i que es dedica a moure raons i a encendre baralles tribals. Podríem citar molts de noms, per exemple, Antonio Alemany, Tomàs Bordoy, Macià Riera i Gaspar Sabater dins *El Día 16 de Baleares*; José Jaume, Andrés Ferret, Matías Vallés i Antonio Pizà dins *Diario de Mallorca*; Joan Pla dins *Baleares* i Francesc Seguí dins *Ultima Hora*, etc. etc. La primera posició del *ranking* de la carronya correspon per mèrits propis a Antonio Alemany de qui ja n'hem parlat altres vegades. A continuació ens ocuparem d'un altre aliado igualment sinistre.

José Jaume, nom de l'endèria a qui tot seguit donarem un perboc ben granat, ben espès i a ferir, va néixer a Palma el 23 de juliol de 1951 (24). Format a Luis Vives, aquest fotimó de la guitza conegut dins els ambients periodístics amb el malnom de *Jota Jota*, ha escrit al diari *Pueblo* i actualment al *Diario de Mallorca* des de les pàgines del qual s'ha dedicat a escampar amb tinta de fel i verí la pesta del seu autoodi i anticatalanisme. Com a mostra psicopatològica basta i sobra el següent fragment: "El nuevo logotipo de Palma, en el que proliferan los colores pastel, parece haber asumido posturas abertales a las que el hecho de que Ciutat sea una ciudad española les molesta tanto que han preferido ignorarlo. (...) en el logotipo únicamente figura el catalán olvidando que el castellano también es la lengua oficial de Palma y que, además, por aquí recalcan visitantes de toda Europa" (25). Certament han d'haver perdut prou el sentit de la realitat, per acusar l'Ajuntament del PSOE en general i el batle de Palma, Ramon Aguiló, en concret, de "raptó de abertzalismo" quan sense anar molt lluny el propi Aguiló ha subvencionat la *Feria de Abril*.

José Jaume no és un cas esporàdic ans forma part de la classe periodística formada durant el franquisme i que ha adoptat tots els valors i actituds de l'home blanc (llengua, costums, prejudicis etc.) a més d'interioritzar inconscientment el sentiment de la pròpia inferioritat social i "racial". El rentat de cervell és tan greu que criatures tropicals com José Jaume o Andrés Ferret, han arribat a acceptar la seva diferència com quelcom "lleig" i "fatal" a més de desenvolupar sentiments intensos d'afeció envers els seus amos i odi irracional contra els seus semblants. E. Franklin Frazier, en un llibre molt polèmic titulat *Black Bourgeoisie*, va analitzar a fons el procés d'enliment i de degradació de la població negra als USA: "Encara avui, un segle després de l'abolició de l'esclavitud, l'autorebaixament, els sentiments d'inferioritat col·lectiva, l'emulació de les normes i valors del blanc, i els fenòmens compensatoris continuen essent evidents entre alguns negres nord-americans. Per no citar més que un exemple, esmentarem que els negres gasten grans quantitats en estiradors de cabells, blanquejadors de pells i d'altres cosmètics per semblar-se més al grup dominant" (26).

L'anticatalanisme més endimoniat de José Jaume és manifesta quan té ocasió d'entrevistar des de les pàgines de DM destacades personalitats del nacionalisme. Una mica a l'atzar, hem escollit quatre d'aquestes entrevistes (Bartomeu Fiol, Sebastià Serra, Bartomeu Colom i Miquel Alenyar) i hem arribat a les següents conclusions:

1) Extraordinària agressivitat envers els entrevistats.

José Jaume es mostra molt gallet quan entrevista, per exemple, els nacionalistes del PSM o de l'OCB. En

Mossegades

canvi es mostra molt tou quan l'entrevistat és, per exemple, un foraster alt càrrec de l'administració colonial com Angel Reigosa, president de l'Audiència. De fet, juga brut i se n'aprofita perquè sap al fons que el Tio Tom està a la defensiva i difícilment farà un acte de valentia, desafiarà tabús i dirà quatre paraules contundents i ben argumentades. José Jaime és virulent, agressiu i hostil. Les seves preguntes són breus, calculades i pròpies d'un interrogatori policial en què es pretén intimidar el detingut. José Jaime juga fort perquè ha descobert que el Tio Tom no sap espolsar-se les mosques vironeres de damunt i fer-se respectar. Digne deixeble d'Antonio Alemany, Jota Jota és un porc. Quan veu titubegar el contrari envesteix amb tota la mala llet d'aquest món, en canvi quan el veu segur i decidit, es beu el cop com la figuera i va mostii i alís pels enfonnyalls.

2) Baralles de negres.

Les preguntes de José Jaime van sempre encaminades a provocar baralles d'esclaus, a afavorir la implantació d'un sistema de confidents, a enemistar un mallorquí amb un altre mallorquí, a crear desconfiança entre ells i a explotar deliberadament els ressentiments i conflictes personals. Per exemple, a l'hora de tractar la destitució d'Alenyar i la posterior elecció a través de les urnes de Fiol com a president de l'OCB ha usat expressions com "luchas intestinas, troika, triunviratos, hombre de paja. El asunto de Alenyar resultó un poco turbio" (27), "golpe de estado que ha desalojado de la presidencia de la Obra Cultural Balear". Pregunta a Sebastià Serra: "En la Obra Cultural Balear se ha producido un golpe de estado. ¿Teme que en el PSM pueda suceder otro tanto y que usted sea arrinconado?" (28), "hacer la cama, instigadores" (29) etc. Pregunta a Fiol: "¿Qué me dice de las luchas intestinas que de un tiempo a esta parte caracterizan a la OCB?" (30). En aquest apartat de

JOSE JAUME (JOTA, JOTA) viu dels periodista més anticatalanistes de Mallorca i a sou de la premsa forastera de Ciutat. DIARIO DE MALLORCA.

bregues tribals no hi pot mancar la voluntat d'atornar l'enfrontament entre Mallorca i Barcelona. Afirmació de Jaime a Sebastià Serra: "Algunos piensan que (les decisions sobre Balears) también se adoptan en Barcelona" (31).

3) Criminalització del nacionalisme.

José Jaime va aprofitar el cas Macià Manera per criminalitzar el nacionalisme i infondre el sentiment de culpa: "Algunos dicen que determinadas instituciones lo que hacen es contribuir a crispar los ánimos" (32). Vegeu pregunta a Sebastià Serra: "¿llama agujero al lugar en el que fue descubierto el material explosivo supuestamente perteneciente a Macià Manera?, 'Tal como lo dice parece que trata de disculparlo'" (33).

4) Minorització i desmoralització.

Tot l'interrogatori de Jota Jota va encaminat d'una manera maquiavèlica a arrabassar a l'interlocutor la confessió que la situació de la llengua catalana i el nacionalisme són una causa perduda i sense futur. La voluntat de minorització, doncs, és descarada quan fa afirmacions tan enverinades com: el PSM "está compuesto por cuatro gatos, porque Ruiz Mateos ha obtenido muchos más votos que ustedes" (34).

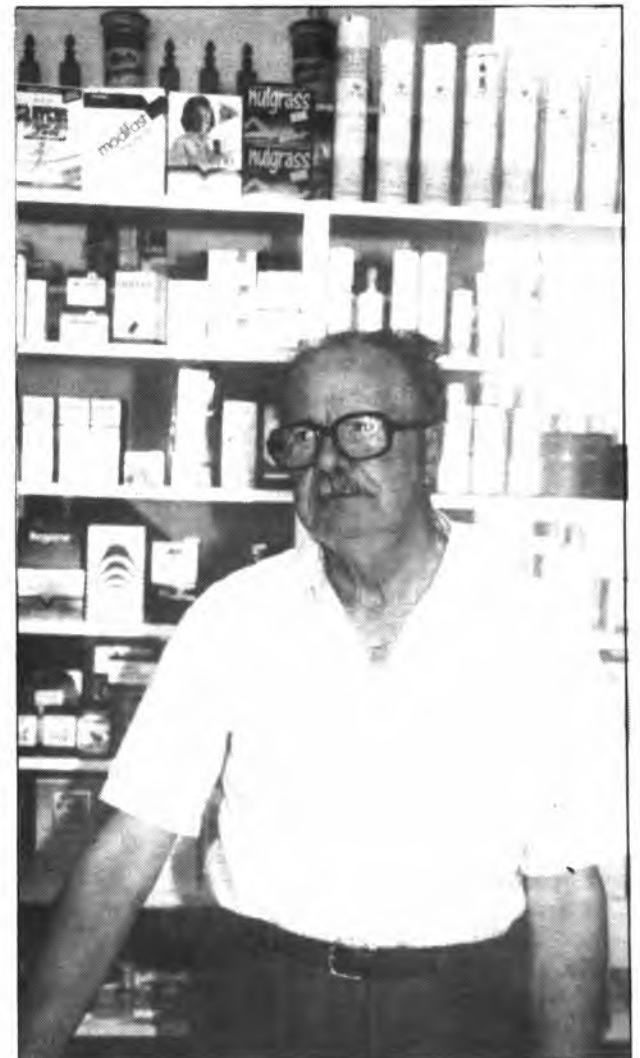
José Jaime no és l'únic que fa aquests interrogatoris dins DM. Un altre periodista bastard a citar és Matías Vallés Miklanek. Vegeu la selecció de les preguntes que va fer a Miquel Alenyar: "¿El catalanismo es su hobby? - La Caixa contra Sa Nostra. Eso sí que es guerra. - En Madrid, Serra se llama Narciso y Roca, Miguel. ¿Desempolva usted la ñ en la capital, señor Aleny(ñ)ar? - ¿El mallorquín es tan tacaño como el escocés? - Revel ha escrito en 'El conocimiento inútil' que todos somos racistas. Eso le incluye a usted". (35) etc. etc.

CONCLUSIO: Aquesta tècnica de fer entrevistes forma part de la guerra psicològica i és un estratagema més de l'arsenal del colonitzador per soscavar l'orgull i la moral de combat dels indígenes. No cal dir com són de perillosos aquests mètodes d'encalç i humiliació en mans d'un traïdor com José Jaime que posa al servei dels forasters els seus coneixements de la tribu. El més preocupant de tot, emperò, és l'absoluta ingenuïtat del Tio Tom que continua sense esser d'aquest món, ficant-se dins la boca del llop sense adoptar la més mínima precaució i això sí esperant que algun dia serà finalment comprès gràcies a la intervenció divina. ¿Quan veurem a la fi un entrevistat que plantarà cara a aquests cabrons d'entrevistadors i no cometrà la benedicció de fer-los el joc?

JAUME SASTRE

NOTES: 1) "¿Itàlia, quina Itàlia?", editorial de la revista El Temps núm. 310, 28.V.1990. 2) D16 9.V.1990. 3) Aina Moll entrevistada per José Jaime, DM 19.VI.1988. 4) Jordi Pujol entrevistat per Josep Mª Pasqual, El Temps núm. 308, 14.V.1990. 5) Antoni Rovira i Virgili, "Catalunya i Espanya", ed. de la Magrana, Barcelona 1988, pp. 53-54. 6) Cosme Aguiló, "La incomprensió dels espanyols", S'Arenal de Mallorca núm. 189, 15.II.1990, pàg. 10. 7) Agustí Calvet, Gaziel, "Meditacions en el desert", ed. 62 / Orbis, Barcelona 1984, pàg. 179. 8) Francesc Ferrer i Gironès, "Insubmissió lingüística", ed. 62, Barcelona 1990, pp. 31-35. 9) Avui 28.V.1990. 10) Francesc Ferrer i Gironès, ob. cit. pp. 24-30. 11) Vegeu "Cronologia d'una ocupació", I.B. Sa Blanca Dona, Eivissa 1987. 12) Mª Lourdes Díaz - Trechuelo, "Francisco Pizarro, el conquistador del fabuloso Perú", ed. Anaya, Biblioteca Iberoamericana, Madrid 1988, pàg. 81. 13) Jean - Louis Miège, "Expansión europea y descolonización desde 1870 a nuestros días", ed. Labor, Barcelona 1980, pàg. 80. Traduït al català des de la versió espanyola. 14) Balears 25.X.1989. 15) Antoni Rovira i Virgili, "Lectura de Pi i Margall", ed. de la Magrana, Barcelona 1990, pp. 21-22. 16) Reproduït pel diari Avui 23.IX.1989. 17) Manuel Romero, Panorama núm. 121, 18.IX.1989. 18) Federico Jiménez Losantos, "El umbral separatista", Diario 16 26.IX.1983. 19) Francesc Ferrer i Gironès, ob. cit. pp. 61-63. 20) Vegeu Enric Jardí, "Desconfiem d'alguns 'barcelonismes'", Avui 18.V.1990. 21) Bartomeu Fiol

entrevistat per Macià Riera, D16 20.V.1990. 22) Aina Moll entrevistada per Margalida Torres, UH 30.V.1990. 23) Miquel Alenyar entrevistat per Matías Vallés DM 8.V.1990. 24) Vegeu Joan Pla, "Las Orlas. Memoria de un tiempo feliz", Barcelona 1989, pàg. 369. 25) DM 5.VII.1989. 26) Vegeu Pierre L. van den Berghe, "Problemas raciales", F.C.E. Mèxic 1967, pàg. 140. 27) Bartomeu Fiol entrevistat per José Jaime, DM 20.V.1990. 28) Sebastià Serra entrevistat per José Jaime, DM 6.VIII.1989. 29) Miquel alenyar entrevistat per José Jaime, DM 13.VIII.1989. 30) B. Fiol entrevistat per J.J. ob. cit. 31) S. Serra entrevistat per J.J. ob. cit. 32) Bartomeu Colom entrevistat per José Jaime, DM 20.VIII.1989. 33) S. Serra entrevistat per J.J. ob. cit. 34) Id. id. 35) Miquel Alenyar entrevistat per M. Vallés ob. cit.

Don Toni Fernandez, apotecari de Campos, ha obert apotecaria al carrer Terral, devora el Club Nautic de s'Arenal, amb la seva botiga, són ja 16 les farmàcies a la ciutat de s'Arenal.

El debat de l'autodeterminació del nostre poble

Per Sebastià Serra Busquets, Diputat del PSM

La primera gran sorpresa en què m'he trobat ha estat la posició de certs caps de grups polítics, i fins i tot de governs, que diuen que no s'ha de debatre el concepte de l'autodeterminació.

Pens, que en tota democràcia no hi ha cap tema que no es pugui discutir. Ja estam, que les democràcies tenen limitacions, però de cap de les maneres podem admetre posicions que només semblen pròpies de l'arterioesclerosi que afecta el cervell i que vulguin evitar pura i simplement democràtics.

La segona gran sorpresa han estat les desafortunadíssimes intervencions del cap del Govern de l'Estat, que ha parlat de "milimetrar", a partir d'ara, les competències autonòmiques. De què parla el Sr. Felipe González?. Com és possible admetre aquesta postura seva?. No està actuant contra el que preveu la Constitució, que és la possibilitat de desenvolupar les autonomies i que, comunitats autònomes com la nostra amplii les seves competències i la financiació de la pròpia autonomia?.

Siguem clars. El debat del dret a l'autodeterminació dels pobles o nacions és un debat possible i positiu. Ja és hora que l'activitat política també tenguí en compte els grans principis. I no hem d'oblidar que per un important col·lectiu dedones i homes conjuntament en la defensa de la individual, també volem fer èmfasi en la llibertat col·lectiva.

Un fet més que evident és que aquest debat sobre l'autodeterminació es desenvolupa, a més a més del que ja s'ha fet al Parlament de Catalunya, al Parlament del País basc, de Canàries, Galícia, València i Balears. No vos sembla que és la primera vegada, en la història contemporània de l'Estat espanyol que, amb una certa simultaneïtat i amb matisos diferenciadors, a una sèrie de pobles o nacionalitats plantejem un dret bàsic?.

Per primera vegada a les institucions d'autogovern, les veus en favor de la no renúncia al dret a l'autodeterminació es faran sentir.

Me preocupa que el debat sigui coherent en tant en quan s'expressin idees que puguin servir per a una incorrecta inserció de les reivindicacions nacionalitàries en el context de l'evolució actual de la societat desenvolupada.

És essencial que en el debat que s'ha obert se tenguí com un dels objectius l'obtenció d'un poder polític propi, suficient per decidir el propi destí i, en definitiva, per a estructurar la seva convivència interna i regular les relacions externes amb altres nacions o col·lectivitats.

Feta aquesta mena de definició o d'objectiu actual, ens plantejam la insuficiència i el mal funcionament de l'actual sistema autonòmic. I a sobre, per afegit, se'ns diu des de Madrid que "milimetraran" les futures competències.

Les institucions no són una finalitat en si, sinó un medi per a millorar la condició dels ciutadans i la seva vida col·lectiva. tal com actuen avui en dia respecte a les autonomies el Govern de l'Estat i el Govern de les Illes Balears, hem d'afirmar amb rotunditat que gairebé valdria més deixar-ho anar.

És més que evident que les reivindicacions autonomistes en profunditat van lligades a la concepció de l'autodeterminació. Una consciència col·lectiva per part del poble, l'objectiu d'obtenir autonomia i la sol·licitud de la vigència del dret a l'autodeterminació, són conceptes que van interrelacionats.

De fet, des de Montesquieu, Rousseau, Mancini, Kant, Proudhon, Tocqueville, Trotski, Frantz, Pi i Margall, fins Roland Breton, en el seu decàleg dels drets de les ètnies, han configurat un important cos teòric que ens ha d'ajudar necessàriament a una reflexió en

profunditat.

L'autodeterminació, la lliure determinació a l'autodecisió dels pobles, és un dret que existeix. Un ciutadà de les Illes Balears que ho negui, exerceix evidentment de nacionalista, però amb un nacionalisme confrontat o oposat al de les Illes Balears. Aquí sí que pens comença a ser greu observar com des de distintes ideologies s'han ajuntat, amb l'objectiu d'atacar el dret a l'autodeterminació, un grup nombrós d'individus.

Hem de recalcar que fins i tot s'han enfrontat a que es debati el dret a l'autodeterminació. La seva validesa en abstracte. Nosaltres volem mirar cap al segle XXI. Juntament amb el principi de l'autodeterminació, volem fer compatible amb ell la sobirania popular i, en aquest sentit, promoure sense limitacions la participació popular.

La base històrica, la legitimitat històrica, està de la nostra part. Això explica el grau d'histerisme dels que s'oposen als plantejaments que realitzam.

Estic en contra de la mitificació dels estats, de l'exclusivisme dels Estats Nacionals basats en el principi de la unitat indivisible i sagrada. Estic per, a partir de la realitat sociològica, cultural, econòmica i geopolítica, cercar fórmules que ens permetin un verdader poder a la nostra col·lectivitat i, al mateix temps, una solidaritat amb els altres pobles.

L'autodeterminació constitueix necessàriament un procés viu, constant i dinàmic, que no acaba quan un poble o nació té un poder polític propi, sinó que se manifesta de manera constant a dos nivells diferents: un intern amb un sentit precís respecte a l'autogovern, amb un govern participatiu a partir de l'expressió de la voluntat popular, en definitiva, amb una democràcia participativa; i a un altre nivell de tipus extern, que és la manifestació a través de la participació i la integració en les estructures supranacionals.

Un dels problemes indubtables és estructurar jurídicament la voluntat sobirana dels pobles. En aquest sentit l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, cal recordar-ho, ens arribà per la via menor de l'article 143 de la Constitució de l'Estat i, ni tan sols els pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, pogueren manifestar el seu acord o desacord, tal com preveu l'article 151 de la Constitució.

Indubtablement partim de mínims i, a més a més, l'actuació quotidiana de l'administració de l'Estat i de l'autonòmica ens volen seguir mantenint en aquests mínims.

Pens que un debat en serenitat sobre el dret a l'autodeterminació ens hauria de dur, com a mínim, cap a admetre i potenciar la nostra realitat nacional diferenciada en el conjunt de l'Estat, i a deixar de fer renúncies constants dels nostres drets nacionals. Una de les renúncies que de cap manera podem fer és la de partir del dret a l'autodeterminació.

Només així té lògica la defensa aferrisada del que preveu l'article novè del nostre Estatut d'Autonomia: "Les institucions d'autogovern, en compliment de la justícia, la igualtat i el progrés socio-econòmic entre els ciutadans de les Illes Balears, com a principis de la Constitució, així com la participació d'aquests en la vida política, cultural, econòmica i social. Igualment, inspiraran la funció de poder públic en el sentit de consolidar i desenvolupar les característiques de nacionalitat comunes dels pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, així com les peculiaritats de cadascuna d'elles, com a vincle de solidaritat entre totes les illes".

A partir d'aquesta concepció és quan vertaderament podem parlar de solidaritat i de participació en projectes concrets d'estructuració política de l'Estat espanyol i d'Europa.

Ja està bé de renúncies. ja està bé de provincianismes. ja està bé de demagògies i, sobretot, ja és hora que, amb tota serenitat facem front a les ideologies contràries al desenvolupament de les característiques nacionals dels pobles de les Illes Balears.

Xafarderies

Hem rebut moltes felicitacions pel nostre reportatge del festival de rock de Lluçmajor, amb la fotografia dels Ocultos i del seu disc "Barco de rejilla", en canvi, no hem rebut cap telefonada amenaçadora de cap foraster empenyat de veure, a la fi, el famós vaixell. I és que els espanyols han fet molt de mal a la nostra terra i és ben hora que ho sàpiguen. Els mallorquins hem anat pels racons carregats de por massa anys. Sentir uns quants centenars de joves cridar "barco, barco, barco..." dona coratge al més temorenc i els forasters s'han acostumat a sentir-ho sense enfadar-se massa. I sinó, serà pitjor per a ells.

Que, de por, encara n'hi ha molta. En Josep Forteza-Rei, president dels hotelers mallorquins, ha dit aquests dies que no voldrà discutir més convenis amb els sindicats. Amb els sindicats forasters, és clar. Avui, els qui duen la veu cantant a Mallorca són els forasters. Han fet de picapedrers, han cobrat el seu sou cada setmana, cosa que molts d'ells no aconseguien amb els "señoritos" andalusos que els explotaven a ca

seva. Ara no tenen cap dret a enfonsar-nos el turisme amb escamots violents, impeding el dret a fer feina i empenyant els turistes. És clar, com que Mallorca no és la seva terra, se'n foten de tot ja que sempre se'n poden anar a cobrar de l'atur a Andalusia. Senyor Forteza-Rei, no faceu anques enrera, que molts de mallorquins estan del vostre costat.

Perquè la nostra burgesia es desperta i pren partit. En Pere Canals ens va sorprendre ben agradablement l'altre dia durant l'entrega de trofeus al Challenge Tennis Son Verí de ciclisme. Les corregudes eren internacionals, amb participants mallorquins, espanyols, anglesos, alemanys, suïssos... però l'idioma, durant l'entrega dels premis, fou el català. Un suís que estava devora aquest xafarder va demanar, en alemany, "quin és aquest idioma que jo no entenc?" i l'alemany va contestar "això és el català, l'idioma de Mallorca". Jo no vaig dir res, però me'n vaig alegrar pels mallorquins i per en Pere Canals que, com sempre, es va comportar com un senyor que és.

Parlar mallorquí, avui i aquí i arreu dels Països Catalans, dona prestigi i rendibilitat. Així ho ha entès, després d'un any, en José Luis Navarro, un dels nostres repartidors de S'ARENAL DE MALLORCA. En José Luis es va adonar que quan nosaltres dèiem "això és el diari de S'Arenal", si ens obriu el posarem dins la vostra bústia", ja gent obria. I quan ell ho deia en castellà, la gent no obria, d'aquesta manera es decidí a parlar la llengua de Mallorca. És així de senzill: quan parlau per l'interfon en castellà, la gent es creu que és un xoriço que vol robar i no van de res.

El proper dia 17 de juny, els santjordiers organitzen la primera cavalcada de Can Peixet a Castelletx. Tothom qui tenguí cavall, mul o somera, hi està convidat. El migdia hi haurà arròs brut per a tothom. Qui vulgui més informació pot telefonar al número 74 23 01. Tant l'amo en Pere Peixet com la seva dona us en donaran complida informació.

Un zurullo al traductor de De Sade per malfactor

A la punta de la fava se li ha dit ací capoll des que Adam s'afaitava fins als temps del rock and roll.

I quan tot tranquil estava, i ningú feia soroll, un tal Fernández ens clava el capullo pel forroll. El gran Corella parlava d'un pern que es descapollava quan Caldesa penetrava i ell "calda cremant" li deia.

Gran vergonya li faria si veies com avui dia el castellà ens envaia i al capoll diuen *capullo*! Els homes de "La Marra-na", d'Edicions La Magrana, s'han guanyat un bon zurullo, dit *caçalló* en llengua plana.

La puça del Túria... i del tocador

"Mon cor estima un arbre / més vell que l'olivera, / més poderós que el roure / més verd que el taronger. / Conserva de ses fulles / l'eterna primavera..." Talment semblava la veu d'una torrentera o el profund tro d'una tempesta, com l'apocalíptica proclama dels antics profetes. Va ser la bell a tarda, ja el capvespre, i el colofó definitiu d'una diada dedicada --ja era hora!-- als aliments de l'esperit.

El Pont de les Set Boques. Set, com els sagraments. El pont, entre cel i terra. Poesia i música, les dues germanes més belles i el número místic de les Set Muses. De tot això, hom se'n féu ressò.

Hi hagué participació popular i variada, però fou principalment com un homenatge a la font femenina de maria Antònia Salvà.

"No guaita per ses fulles la flor enamorada; / no va la fontanella ses ombres a besar; / més Déu ungi d'aroma sa testa consagrada...". Felicitent la dimensió universal de la creació poètica de Mallorca es manté i troba el seu equilibri damunt d'un trípode tridimensional: l'element femení, l'element masculí i el seu diàleg d'amor.

Es per això que no podia faltar a la cita el príncep de la lírica poètica, l'eunuc per a la carn i la sang, genial pare creador des de l'esperit nostre, únic i irreplicable poeta, mossèn Costa i Llobera, el pollencí més il·lustre.

El recitador no només va saber recitar i commoure. Va saber escollir: "Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge / domina les muntanyes i aguaita l'infinit; / per ella la terra és dura, mes besa son ramatge..."

Efectivament, corren mals temps per a la cultura illenca i balear, catalana i mediterrània... Però jo ja he après a no desesperar. La veu de tots els temps, des que s'escrigué El Pi de For-

Amb ulls forasters

mentor m'està ensenyant a aguantar quan "bramulen les ventades i sembla entre l'escuma que tombi el seu penyal". I la veu ronca, amb el gest definitiu i el seu esguard irat i rabiüt, del recitador que l'actualitzà fa que em reafirmi en

l'apreciació primera.

No hi ha perquè dormir. Tampoc perquè desesperar: "Amunt, ànima forta! Traspasa la boirada / i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyal. / Veuràs caure a les plantes la mar del món

irada, / i tes cançons tranquil·les 'niran per la ventada / com l'au dels temporals."

Els meus ulls, cada dia menys forasters, estan tranquils. Una cultura que es fonamenta en l'esperit d'aquestes veus, mai no

podrà morir. Gràcies, amic Joan Perelló, que em feres estimar més l'obra de Miquel Costa i Llobera, aquella tarda ja mítica del Diumenge de l'Àngel de la Pasqua de 1990. (Foto i text: Adolfo de Villarroja, sacerdot franciscà)

Per una nova política

Joana March, militant de Unió Balear

Estam en uns moments gairebé insòlits quant a la situació política d'aquesta terra. Es perfila una inclinació al bipartidisme, sense que aparegui una altra alternativa suficientment representativa que eviti la desertització política que significaria que només dos partits fossin la veu d'una societat tan complexa com la nostra.

Crec que s'ha de dir que tots els esforços d'aquests anys passats quedarien enterrats. Som més de lo que se pot creure els que no creiem amb aquest bipartidisme, que per tal de subsistir es capaç de pactes de tota casta. Ara és l'hora de fer feina per evitar lo que els més febles creuen inevitable. Se tractaria que totes aquelles persones que han treballat pel nacionalisme no es debilitin i que s'uneixin a partir d'uns principis comuns que existeixen per damunt els personalismes i capelletes. D'aquesta manera, uns i altres, podríem fer un nucli fort, ric amb

idees i persones, alhora que representatiu.

Els pilars d'aquesta alternativa nacionalista haurien de ser la defensa del medi ambient, l'amor a una cultura i llengua de cada vegada més respectada arreu del món, l'equilibri social i polític, i una decidida voluntat de superar el provincialisme que encara duim i que els actuals dirigents potencien amb la seva curtor de mires. Un nacionalisme obert a Europa, que a partir de 1993 ja tindrà una altra fisonomia.

Que totes aquestes i altres raons siguin suficients per alimentar el resorgiment crec que ningú podria negar-ho. No es tracta d'alimentar quimeres o utopies, sinó de començar a caminar, amb la idea que l'alternativa és possible i és sol·licitada per molts de ciutadans d'aquestes illes. Amb esperit renovador, amb una nova ètica política, tenim dret a oferir noves esperan-

ces a una terra com la nostra que sembla ha perdut el nord. És evident que no podem quedar estancats dins la roca. Ara és l'hora de la defensa de la nostra terra per fer-la més forta, més ella mateixa, més respectada. Això només es podrà aconseguir amb un nacionalisme modern, és a dir, que respongui a les necessitats econòmiques, culturals i socials del temps que vivim.

Estic ben convençuda que de cada dia seran més els que compartiran aquests sentiments i pensaments, ja sigui per cansament d'haver de suportar la mediocritat que ens envolta, ja sigui per convicció profunda.

Els mallorquins tenim fama de no saber-mos moure patriòticament i es perquè ens agrada estar instal·lats amb comoditat. Però, mentres tant, la crisi econòmica i de valors morals, de cada vegada és més evident. No és l'hora de la comoditat ciutadana. Hem de

fer un esforç de generositat per fer possible aglutinar i coordinar tots els nuclis ara petits --però grans de contingut humà i espiritual-- que bàsicament estan d'acord amb una mateixa meta. Si així no es fa podrem aprofitar el que tal vegada sigui la darrera oportunitat per enfortir i conservar per als nostres descendents la identitat de la nostra terra.

Es l'hora de defensar el llinatge espiritual de Mallorca, amb convicció i sense por. No podem oblidar que allò que se perd o se deteriora difícilment pot ser recuperat. I sense por i amb convicció s'ha d'anar a crear una força política moderna, interclassista, que sigui el resultat d'una convergència d'altres grups i persones que creuen que és la única solució política que pot fer possible que aquesta terra no sigui definitivament potejada. Una força política plural i integradora en la que el projecte estigui molt per damunt dels que l'ha de dur a terme.

CLINICA DENTAL

Dra. Pilar Oto María
METGE ODONTÒLEG

Antonio Garcías, 14
Tel. 66 02 83
07620 LLUCMAJOR
MALLORCA
(Balears)

Poesia a dues mans

En les ones d'aquesta mar, que ens uneix i ens separa,
en aquets moment tan tendre de la matinada,
l'esfinx d'un amor dibuixada
em revolta.

I com la mar brava, jo atac.

I com la mar que avança
i temerosa recula.

Jo, poc a poc, baixo la mirada

d'enyor de tu i del teu cos,
del teu alè constant, i del teu sexe

que ha dibuixat en mi un il·limitat joc de sensacions,
d'amors i de passions

que han fet que la mar, que jo abans estimava,
es convertís en la culpable de la meua enyorança.

Encara que el seu color em recordi els teus ulls

i el compàs de les ones les teves paraules.

Potser no et tinc a tu,

però la tinc a ella; que em fa companyia,

i m'endinso evocant el teu cos

com un amant apassionat

buscant sensacions que sense tu no seran,

però almenys ho semblaran.

Tancaré els ulls i pensaré que estic amb tu,

lleparé les onades del teu cos

recorrent esculls i roques de la platja.

Dibuixaré les teves formes amb les mans,

i em perdré en la immensitat del teu blau

i en la frescor de la sempre vibrant posta,

reposaré descansant feliç sobre el teu cos

després d'haver-me saciat,
després d'haver-me buidat tot l'amor que m'omple
i no em deixa viure.

Tot l'amor que és ànsia de tu

i que no et puc donar,

que ets lluny, i et sento a prop,

que ets fora i en sento dins el meu cor

en un petit forat dins el cor,

com un secret molt especial,

com una illa dins el món,

com una gota dins la mar,

com un recer contra el dolor,

com una espina clavada endins.

Tan endins que

sento un riu que baixa dins meu,

que desfà l'alegria si no sóc en tu

perquè em falta el teu cos,

el teu alè...

I intento sense èxit ser poeta per tu;

no per ser ric ni famós,

sinó per poder dir en paraules

allò que s'amaga al meu cor,

el desig amagat que no et sé dir perquè

commou profundament cada racó de mi, per tu.

Un desig irracional,

desesperat, bèstia, animal,

que converteix cada instant, cada minut compartit,

en un regal del Déu més bell

i cada record en un insuportable

infern de foc i tenebres,
de plaers evocats inútilment.

Si tu no ets amb mi,

si no et puc tocar, besar, xuclar,

res no té sentit.

Res. Ni jo, ni la mar, immutable,

que parla en un llenguatge incomprensible per mi,
als meus peus.

Ni els records, que em cremen

com el sol més calent d'agost;

com una punxa clavada al meu cor

que em desagna i m'arrabassa

la vida poc a poc... em moro.

Em moro d'amor perquè ja res no té sentit, sense tu.

Ni jo, ni la mar, ni els records que em devoren la ment
i em destrossen els sentiments.

Em moro perquè res no té sentit sense tu.

Ni jo, ni la mar, ni els records que em transporten

lluny d'aquí; al teu costat.

Ets lluny, la mar ens separa.

Et sento amb mi, el meu cor et guarda.

Però, poc a poc la vida se m'apaga.

Sense tu, estic morta...

Mort.

Núria Ferrer
Tomeu Martí

DR. PERE GARAU I LLOMPART

**ESPECIALISTA EN ACUPUNTURA
I MAGNETOTERÀPIA**

Consulta: dilluns, dimecres i divendres, cita prèvia

TRACTAMENTS DE:

Stress, ansietat - Depressió - Obsessió -
Tabaquisme - Reumatismes - Lumbàlgies -
Ciàtiques - Cervicàlgies - Vertígens -
Frigidesa

Carrer del Born, 11

Tel. 66 05 16

CMAJOR

MERCAT DE LLEVANT

Carrer Manuel Azaña - Polígon de Llevant

Cada dimarts

«Dia des Mercat de Llevant»

Ofertes a preus de cost anunciades dilluns
i dimarts per ANTENA 3 i rifes en directe
per la mateixa ràdio. Cada primer dimarts
de mes

FABULOSA RIFA ESPECIAL

Viatges, electrodomèstics, bicicletes...

**CENTENARS DE MILERS DE
PESSETES EN PREMIS**

GIMNASIO

ESPADAS

Francisco Espadas Núñez

3er DAN. Entrenador nacional

C. Duque de Rubí, n.º 3 - Son Ferriol Tel. 41 87 09

Que guapo que és Son Ferriol

Sa persona se inspira
per lo que descobrirà;
s'atenció li fa cridar
quan, de fet, se justifica;
si és guapa l'encarinya
i si lleig lo detestarà;
en es fet contemplarà
d'un forma ben precisa.

A dins un molt bell redol,
capellà de Llucmajor,
Font, digué aquest sector,
que m'inspira gros consol;
i va començar tot sol
una església aixecar
i a poc a poc va trempar
es so des seu fubiol.

El nom de Son Ferriol
tenia aquell sector,
nom de gran possessió
que abrigava gran redol;
produïa molta col
per tenir molt bona terra;
se li declarà sa guerra
com la mel a dolç bunyol.

Amb carrers simetrisats
per aquí se partiria;
eixamplades donaria
i amples 'ceres pes costats.
De tubos ben combinats
per aigos brutes i netes.
Són coses bones aqueixes
per llevar dificultats.

Sa gent que s'instal·la
va ser gent molt curiosa;
veureu rosers i mimosa
i matetes per adornar;
ses portes les veis brillar
amb ses façanes pintades;
ne contareu alabances
si l'anau a visitar.

Se demostra s'interès
que es té per sa barriada,
com que n'és molt preparada
ensenya el seu procés;
està ben de manifest
sa companyia formada

que se ne conta alabança
conquistant els estrangers.

Aquest grup tan numerós
que balla es ball mallorquí
han arribat a aconseguir
un ambient molt fabulós.
Els lo tenen molt gelós
perquè sap el que ha costat
i un director han trobat,
se pot dir, meravellós.

Sa cultura i es deport
allà molt s'han despertat;
tenen Ciutat a veinat,
això és diu dur molta sort,
los dóna molt de conhort;
d'allà duen molts de duros,
resolen tots els apuros
i en es corral hi fan hort.

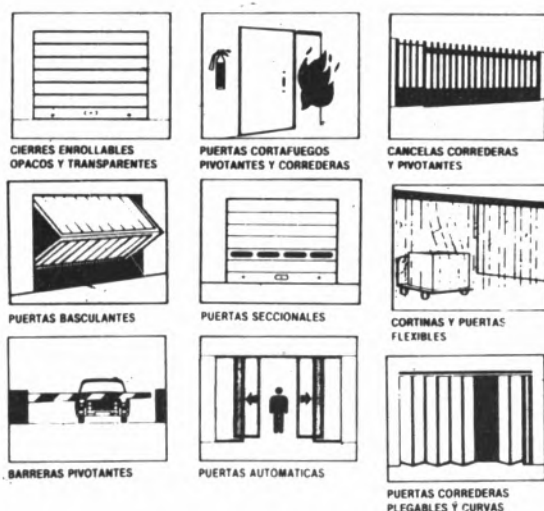
Es família molt compacta,
s'ajuden si és precís,
això és es compromís
per anar agermanada;
és ver que és una monada

s'amistat que existeix.
Poblat digne com aquest
dins el món no n'hi ha d'altre.

Sés joves són saleroses,
guapes que fan embellir,
són flors d'un bell jardí
de roses molt aromoses.
De lo seu són molt geloses
per tenir coneixement;
vénen de rel d'una gent
honrada i treballadora.

En Climent Garau ha volgut
fer públic es repertori
i que quedi dins sa memori
aquest poble tan agut;
perquè ha pujat tan amunt
que honra nostra Mallorca.
Es viure-hi molt conhorta
el seu tan brillant conjunt.

Climen Garau i Salvà
22 de maig de 1990

TALLER DE FERRERIA
ANTONI OLIVER SUREDA

Camí Son Fangos, 116
Tel. 26 22 89 Fax 49 06 41
07608 ES PIL·LARI

ALLA ON ELS ALTRES NO ARRIBEN... NOSALTRES SÍ

(Fulles fins a un metre d'ample)

Doble cristall amb cambra o cristall normal i de seguretat

La perfecció dels sistemes plegadissos **SOLARLUX** li facilita viure en harmonia amb la natura. **SOLARLUX** li facilita obrir o tancar el seu balcó, la seva terrassa, el seu jardí d'hivern o el seu separador ambiental amb la punta dels seus dits en pocs segons.

PRÒXIMA INAUGURACIÓ DE LA NOSTRA
EXPOSICIÓ A L'EDIFICI MASCARÓ,
DEVORA LA BENZINERA DE S'ARENAL

**PUERTAS
CUBELLS, s.l.**

UNA MARCA DE PRESTIGI EN PORTES

Fill digne del nostre poble

De la revista Lluita

Encara que de ben segur l'estat espanyol no aconsegueix fer creure al poble català i molt menys als qui viuen a Mallorca de que en Macià Manera és un «individu perillós», que ha d'estar tancat a la presó per protegir la societat, jo voldria contar un poc qui és el Macià que he conegut i que tant estimo.

Amb en Macià ens coneguerem quan, com molts joves conscients de la realitat de Mallorca, a un cafè, a una festa de poble o a qualsevol lloc, parlàvem de la destrossa ecològica de les Illes, de la invasió de capital multinacional i espanyol a les illes, la conseqüent despersonalització com a poble, l'empobriment pagès, etc. Cercàvem sortida i no la trobàvem. La lluita ecologista del GOB es trobava dsbordada i un tant gastada, es tapaven forats però la destrossa seguia, segueix.

En Macià, com jo, com MOLTS de joves que estimen Mallorca han pensat al final d'una conversa que l'única sortida, que l'única manera de acabar amb tant de desgavell i establir una certesa de futur per al nostre poble és la lluita armada. No sé si va ser aquest el camí que va triar en Macià, la policia diu que sí, però jo ho dubte. Jo sé que en Macià era, és, un militant actiu de l'independentisme, és un militant actiu de fer realitat molts somnis per a la nostra terra, és un militant actiu solidari amb altres pobles del món, especialment amb els que lluiten per conquerir la independència dels imperis i dels dominis injustos i egoïstes del capitalisme.

Pobles com el d'Euskadi, com el de Nicaragua són per en Macià una font d'inspiració en la lluita pels seus somnis lliures i catalans.

Jo vaig anar amb en Macià a Euskadi al 50 aniversari del bombardeig de Gernika per part de l'exèrcit alemany i exèrcit espanyol que hi ha ara mateix. Allà ens trobàrem amb molts joves de molts pobles: irlandesos, nouzelandesos, suecs, nicaragüencs, salvadorenys, corsos, bretons, saharisans, etc. Allò va ser bell, era una entesa de centenars de tendes de campanya amb tota mena de banderes, també les anarquistes. Va ser una experiència molt enriquidora, tal vegada per l'allunyament d'aquesta joventut que trobàvem allà amb la que viu a la moda i a les ordres

que marca el capitalisme. Era una joventut ben clara i lliure, encara que els seus pobles no ho fossen.

Un poble que va patir i pateix molt per aconseguir el dret simple d'ésser lliure és el de Nicaragua. Uns amics ens animaren a anar a Nicaragua i donar els inicis a un projecte ideat entre uns pagesos d'una cooperativa agrícola de Palaquguina i els amics mallorquins que hi anaren.

D'aquesta manera a principis de maig del 89 anàrem en Macià i jo a Nicaragua. Construïrem un pou i començarem la construcció d'un safareig. L'amistat d'en Macià amb la gent de Palaquguina en tant poc temps va néixer i es va consolidar. En Macià feia riure molt als nicaragüencs, me'n recordo que quan li demanaven si li agradaven les festes ell contestava que «més que treballar». El cas és que s'establiren amb la feina, les plàtiques i les festes uns llaços més forts del que ens imaginàvem.

Avui el projecte que començarem en Titi i jo és una realitat i no només això, sinó que té unes perspectives de desenvolupament futur importantíssimes per cobrir les necessitats d'alimentació de la població. El projecte avui té, a proposta dels pagesos de la cooperativa, el nom de «Proyecto de Agua Macià Manera». Els amics de Nicaragua no es poden creure que l'estat espanyol pugui ser tan dur, tan cruel, tan inflexible amb els presos com ho són amb en Macià i els altres companys

empresonats.

Bé, avui els projecte serveix per sembrar moltes quarterades de terra que abans no es podien sembrar, ja s'han fet unes tres collites importants de tomaques, la gent de les cases té aigua potable sense haver d'anar al riu a cercar-la. Han proposat per part de l'administració agrària i forestal realitzar un projecte de viviers d'arbres fruiters i forestals, etc. S'ha de dir, ja que no ho he dit abans, que els amics de Mallorca feren arribar una bomba d'aigua i canonada per a completar el projecte.

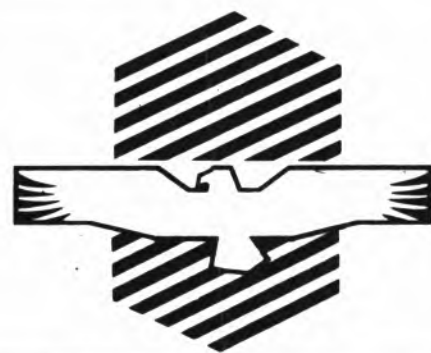
Què s'ha aconseguit amb això? S'ha aconseguit alimentar més bé les famílies de la cooperativa i part de la població, especialment la població infantil, i això du com a conseqüència un nivell de vida, cultural i sanitari més decent. I aquí és on jo volia arribar: qui va començar, qui primer va posar les mans al treball, qui va suar, qui es va cremar la pell i embofegar les mans va ser en Macià Manera.

Crec, n'estic segur de que en Macià al seu poble no putejava obrers, no cercava com llevar-li la feina a un altre o no vivia tan sols pensant amb la pròpia comoditat, n'estic segur. Conec poc la vida d'en Macià al seu poble, però estic segur que cercava també el mateix pel que vingué a treballar a Nicaragua.

En Macià no tan sols eleva el nivell cultural, sanitari, alimentari d'una gent, sinó que també li eleva el seu sentit de dignitat humana. Nosaltres en podem estar ben orgullosos de tenir un fill del nostre poble com en Macià, i que ho sàpiguin els espanyols: el mal que li fan a ell ens ho fan i més fort encara a tots els qui volem ser dignes de dir-nos persones.

Embassament d'aigua, ajudat a construir per Macià Manera durant la seva estada a Nicaragua.

ASCENSORES ASPE S.A.

C/. MARINETA, 7.

TELS. 26 62 32 - 26 62 54 - FAX - 490763

07600 EL ARENAL (MALLORCA)

SI VENIU A L'ARCADA

PER L'AUTOPISTA HI HA
4 O 5 CAMINS

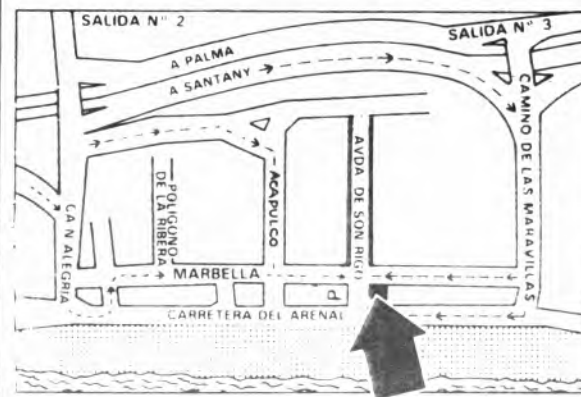
RESTAURANT L'ARCADA

CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDA DE SON RIGO)

TELÈFON: 261450/54

S'ARENAL DE MALLORCA

LA CARTA ESTÀ EN CATALÀ
OBERT TOT L'ANY

ELECTRONICA

El Ganchó

SERVEI TÈCNIC

- * Televisió
- * Vídeo
- * Ràdio Cassettes
- * So
- * Instal·lacions Antenes
- * Col·lectives, individuals
- * Parabòliques

DISSENY I

- ASSESSORAMENT
- * Electrònica Industrial
- * Telecomunicacions
- * Alta Fidelitat
- * Registradores
- Electròniques

Carrer Mallorca, 2 07600 S'ARENAL DE MALLORCA
Carrer Sant Cristòfol, 82 Tel. 26 34 23 Fax 26 61 19

FUSTERIA I EBANISTERIA
DECORACIÓ I RESTAURACIÓ
MOBLES DE CUINA

RUIZ-SANTIAGO

Camí de Son Fangos, 24
Tlf.: 269870 - ES PIL·LARI

FORN I PASTISSERIA
JOAN COLL
 CARRER DE LA CRISTIANDAT, 3
 TLF.: 742237 SANT JORDI
 AVINGUDA DEL CID, 56
 TLF.: 413066 SON FERRIOL
 CARRER DE MANACOR, 56
 TLF.: 466222 PALMA

para ellos...
 con todo cariño

dogui®
 chunks

alimento completo
 para perros

Distribuidor

dogui

MSD AGVET

Merck Sharp & Dome

Ctra. de Manacor, 367
 Tel. 24 82 10

CA'N LEON

Servicios Ganaderos
 y Productos Pequeños Animales

Antonio León Millán
 Delegado

SON FERRIOL
 07193 Palma de Mallorca

El PSM presenta mocions d'urgència davant el CIM per salvar s'Estalella

El PSM ha presentat una moció d'urgència davant el ple del Consell Insular de Mallorca perquè aquest es pronunciï en contra de la construcció de la central elèctrica de GESA a s'Estalella. A l'escrit, el PSM assenyala que "el litoral illenc té el tristíssim privilegi de ser conegut arreu d'Europa

com un exemple de desordre, mancat de planificació i del més mínim respecte als valors naturals i ecològics de la costa".

El portaveu del Partit Socialista de Mallorca assenyala també que aquesta central suposa "una nova amenaça contra un dels darrers racons

intactes, s'Estalella, gràcies a la no previsió de les autoritats municipals i illenques". El PSM demana al Consell que es manifesti contra la construcció d'aquesta nova central i que promogui una campanya en favor d'una major informació sobre l'estalvi energètic i del cost ecològic de

l'obtenció d'energia i que, de pas, promogui l'ús d'energies alternatives no contaminants. El PSM ha encarregat a un equip tècnic, independent i no vinculat al monopoli energètic illenc, un estudi sobre la possibilitat de fer ús d'energies alternatives no contaminants.

Per un ecologisme conseqüent

/SALVADOR BALCELLS (BAIX LLOBREGAT)

Ens trobem immersos en una crisi ecològica global. Les modificacions i mancances en els recursos bàsics dels quals depenen la majoria de formes de vida (l'aigua, l'aire, l'energia...) fan perillar el medi natural i l'existència mateixa de l'espècie humana.

La sensibilitat social ha augmentat considerablement davant de problemes com la contaminació marina, els usos de l'energia nuclear o l'efecte hivernacle. Accidents nuclears com els de Harrisburg, Txernobyl o Vandellòs, les fugites de gasos tòxics de Seveso o Bhopal, les cada cop més freqüents marees negres, posen en evidència les tràgiques dimensions de la crisi ecològica global. El creixement electoral de les candidatures verdes arreu d'Europa és un reflex d'aquesta sensibilitat, com també ho són les mobilitzacions que se succeixen dia a dia i de les quals n'hem tingut una bona mostra a Catalunya amb les recents protestes antinuclears.

En aquestes circumstàncies, les estructures de poder dels sistemes dominants es veuen forçades a actuar i ho fan demagògicament, superficialment, amb operacions de "rentat de cara", amb les quals pretenen amagar la realitat: el fet que la crisi ecològica és el resultat del tipus de creixement econòmic dominant i que el desenvolupament de les forces productives es troba en una fase en la qual el seu caràcter destructor supera els seus efectes emancipadors. El capitalisme,

l'economia privada i la lògica del benefici són els principals responsables dels problemes ambientals. Però també ho són les burocràcies dominants fins avui als països del "socialisme real", les quals varen imposar formes de producció i transformació sense haver superat les contradiccions pròpies del calpistalisme i caient, per això, en els mateixos defectes. Les conseqüències no poden ser més desastroses: catàstrofes nuclears, desertització, abocaments tòxics, enorme pol·lució de les ciutats industrials...

I, per altra banda, el subdesenvolupament i la dependència del Tercer Món fa que en aquests països s'hi concentri un nombre més gran de problemes ecològics. La tala massiva de boscos, la implantació de les indústries més perilloses i contaminants, la utilització indiscriminada i generalitzada de pesticides, la insalubritat de les ciutats i el seu monstruós creixement... Són habituals al Tercer Món, que s'ha convertit en camp propici per a les activitats menys tolerades als països desenvolupats.

Un ecologisme conseqüent ha de rebutjar totalment aquestes situacions, però tampoc pot acceptar falses solucions com la de "qui contamina que pagui", és a dir, permetre que les empreses paguin per seguir contaminant. La sortida de la crisi ecològica només arribarà amb la lluita i la victòria contra les causes que la provoquen: la obtenció de plusvàlues a costa dels recursos naturals de la terra.

S'Estalella

Quan heu has estudiat
amb tot es deteniment,
no trobes cap alicient
en lo nou que mos ha entrat.
Heu han tot acaparat
ses grans multinacionals
i acumulen capitals
d'un modo descarat.

Es governants van comprant
carregant-los de millons,
les van caiguent es calçons
des viatge tan sobrat;
Diu en ells no m'hagués pensat
dur tanta sort preferida,
és una vida molt rica
sa que noltros 'nam passant.

Sa nostra illa està
porem dir enrevoltada,
d'hotels i xalets sembrada
duguent brutícia a la mar.
Es peix se va allunyar
perquè això no l'afavoreix,
si vol viure requereix
una altra zona cercar.

A dins Mallorca hi ha
només una zona verge,
sa idea han desperta
per cercar-la embrutar.
S'hi pretén instal·lar
de llum una gran central,
invertir gros capital
per guanyar lo que es voldrà.

Sa finca de s'Estalella,
que encara verge es troba,
una gran empresa toca
es so de sa caramella:
li van davant i darrera
per conquistar es senyor,
és un homo amb honor
que no se gira a darrera.

Es propietari està
fent molt grossa resistenci
a què pogués desbordar,
devastar tot es pinar
i arrencar ses guapes mates
i aquests tan garrits uiastrs
que es tords vénen a menjar.

Dins es taiat de sa roca,
que allà viuen es coloms,
és un rocat molt formós
que dins cap redol se troba.
Es peix a baix se col·loca,
pot viure dins es sector;
amb sa barca es pescador
de tota classe n'hi troba.

Quin resultat mos duria
sa gran fàbrica instal·lar,
amb gènere descarregar
tot aigo embrutaria,
gros perjudici daria
a dins un molt llarg sector,
inclús s'aigo sa blavor
es seu color perdria.

No seria cap victori
per tot s'estiuellant
a Cala Pi començant,
arribant a sa Coloni.
Seria com es dimoni
perjudicant tots es germans
per preferir es més grans
viuriem es purgatori.

Tu qui ets llucmajorer
defensa sa teva terra,
amb l'amo moveu sa guerra,
que es negoci és foraster.
Per aquí no hem de mester
gent qui es vol aprofitar;
ja mos basta lo que hi ha,
més desatre no convé.

Mallorca, Déu te donà
formosa propietat,
amb sol molt purificat
i de tot arbre te dotà,
de mar t'enrevoltà,
de cales, platges guapes,
coves que són admirades
i bon aire per respirar.

Aquest Déu que ens provei
de tan immensa riquesa
no volguem que grossa empresa
mos tanqui tan just camí.
Procurem contribuir
a protegir nostra terra,
hem de moure tota guerra:
defensem lo mallorquí!

Climen Garau i Salvà
6 de maig de 1990.

Salven S'Estalella, Mallorca, el planeta

Sebastià Serra Busquets

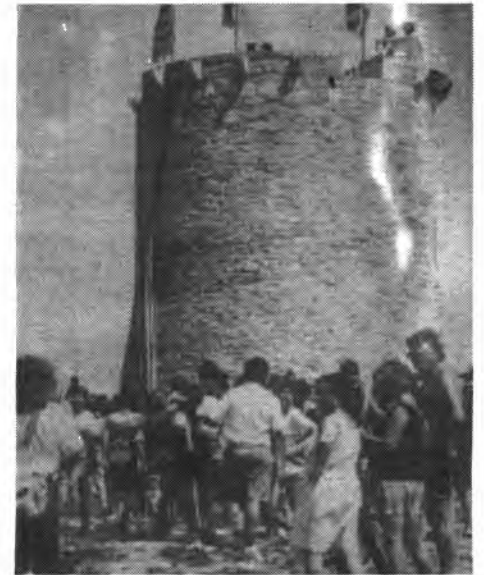
La central tèrmica que GESA pretén
construir a S'Estalella, un dels parat-
ges més valuosos i més ben conser-
vats de la marina de Llucmajor, està
inicialment prevista per a una capaci-
tat instal·lada de 250 Megawatts. Ai-
xò equival a una potència com l'ac-
tualment instal·lada al Murterar d'Al-
cúdia, que ara a més pretenen dupli-
car amb la instal·lació d'uns grups
nous amb capacitat per a generar
250 Megawatts més. Ens hem de
mal·liar també del fet que GESA no
acaba de posar data fixa per al des-
mantellament de la hiper - contami-
nant central tèrmica de San Juan de
Dios que tanmateix té una potència
molt inferior a la que incorporará el
Murterar amb la seva imminent
ampliació.

I si finalment, i afegit a tot això,
incorporam al sistema elèctric balear
les ampliacions de la potència ins-
tal·lada a Menorca i Eivissa i alguns
projectes de petites centrals auxiliars,
com la d'incineració de residus sòlids
de Son Reus a Palma, resulta que
pràcticament duplicam l'actual capa-
citats de producció d'energia elèctri-
ca.

¿Per a què aquest brutal despla-
gement productiu i per què encara
una central de les característiques de
la prevista a S'Estalella: combustible
tradicional - carbó, alta potència
i impacte ambiental sobre el paisatge
immediat, grans dimensions de tota
la instal·lació -un milió de metres
quadrats-, port carboner abastidor
amb un dic de més de mig quilòme-
tre de llarg sobre la mar, etcete-
ra...?

GESA mateix, en el seu informe
"justificador" ens dóna algunes pis-
tes. La principal és el 6 per cent d'in-
crement anual acumulatiu del con-
sum d'energia elèctrica previst per a
les pròximes dècades. Els nacionalis-
tes d'esquerra hem assenyalat en
més d'una ocasió la inviabilitat
d'aquest creixement, insostenible
econòmicament i ecològic. Acceptar
aquest punt de partida suposa donar
per bons els ritmes de consum dels
anys vuitanta, els anys de la
segona balearització, tan depreda-
dors o més que els primers anys se-
tanta.

Dilluns passat, dia 21 de juny, a la
tertúlia de RNE, En Miquel Pocoví, di-

rector general de GESA, relacionava
amb encert la necessitat de construir
la nova central de S'Estalella amb les
pretensions públiques de triplicar la
capacitat de l'aeroport de Palma, un
dels primers xucladors de corrent de
les Illes. Això ens mostra fins a quin
punt la central tèrmica de S'Estalella
no és més que una part i una conse-
quència del bàrbar model (?) territorial
que ens han imposat -una conse-
quència activa i imprescindible per a
la reproducció del model-.

Admetre avui la central de S'Estalella és admetre la possibilitat de més
aeroport, més població, més urbanit-
zacions, més autopistes... més ocu-
pació depredadora, en definitiva,
mal malbaratat sòl de les nostres
illes.

Diu veritat GESA quan afirma que
no és la seva competència fer orde-
nació del territori, però és competèn-
cia, en canvi, de les administracions
públiques, central i autonòmica, que
actuen més aviat de promotores de la
destrucció que no pas de gestores
del futur.

I és responsabilitat de les mallor-
quines i els mallorquins d'avui salvar
ara el nostre compartiment de la nau
planetària per a que hi puguin viure
dignament i amb atmosfera els nos-
tres fills, demà.

TRANSPORTS BARCELÓ PUIGSERVER

Materials de construcció
Excavacions
Servei d'aigua potable
Venda de terra vegetal-terra preparada i fems

Carretera de Llucmajor, Km.10
Benzinera de s'Aranjassa
Tel. 26 52 72 S'ARANJASSA

ESTACIÓ DE SERVEI S'ARANJASSA

RENTAT DE VEHICLES AUTOMÀTIC
RENTAT MOTORS I CAMIONS
CANVI D'OLIS
EQUILIBRAT DE RODES

Carretera de Llucmajor, Km. 10
Tel. 26 52 72 S'ARANJASSA

ELECTRICA

F. Ayudarte

Instal·lacions i reparacions
Material elèctric

RAFAEL RAMIS TUGORES, 5
26 17 38 EL ARENAL - PALMA DE MALLORCA

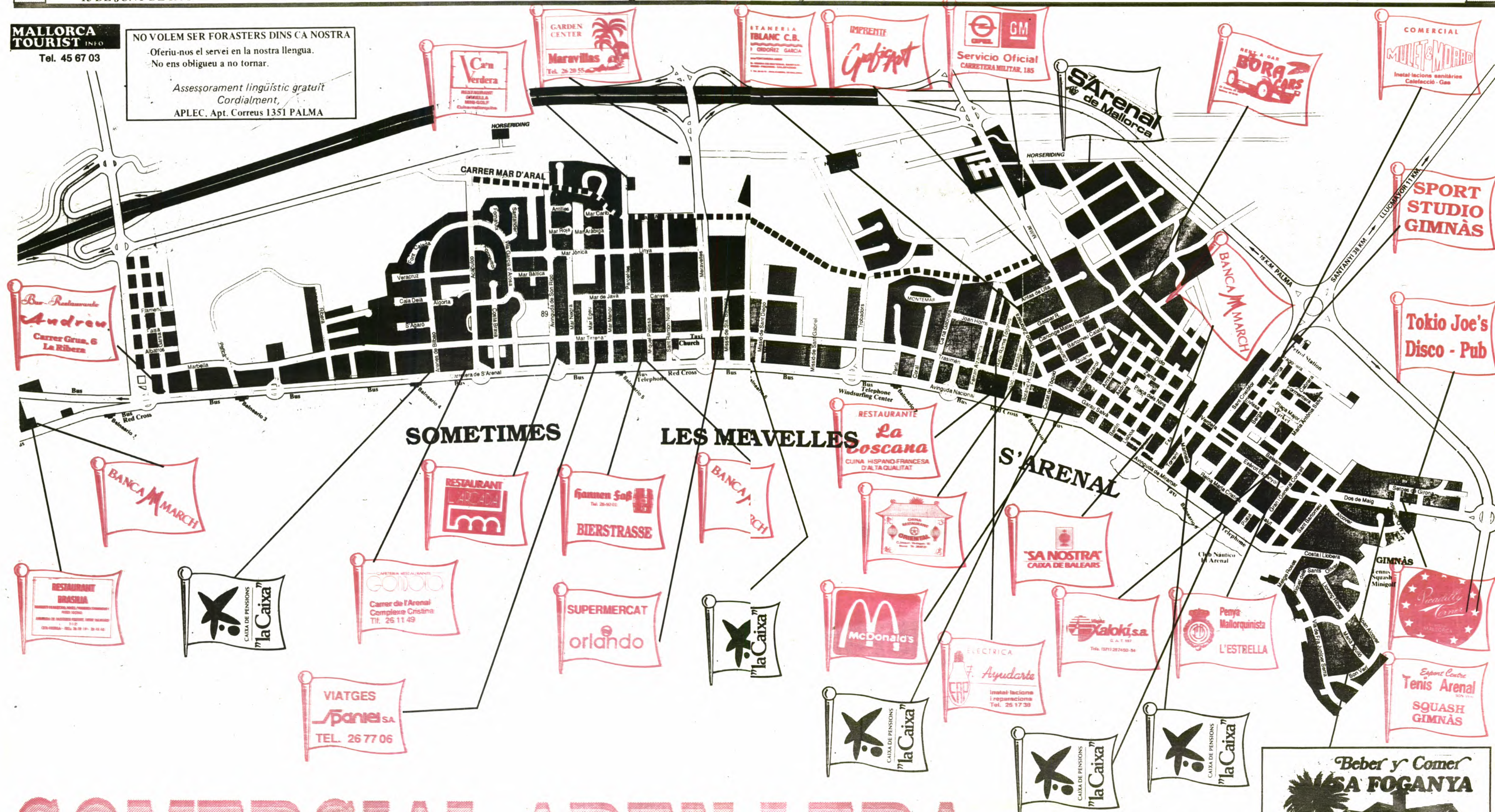
MALLORCA
TOURIST INFO

Tel. 45 67 03

NO VOLEM SER FORASTERS DINS CA NOSTRA

-Oferiu-nos el servei en la nostra llengua.
No ens obligueu a no tornar.

Assessorament lingüístic gratuït
Cordialment,
APLEC. Apt. Correus 1351 PALMA

COMERCIAL ARRENTALERA

Beber y Comer
SA FOGANYA

POLLASTRES rostits per menjar o per endur-se'n
Qualitat en **HAMBURGUESES**, «PINCHOS» I ENTREPANS
Carrer Dos de Maig, cantonada Josep M. Quadrado
Tels. 26 90 17 - 10 - S'Arenal de Mallorca

La virginitat: un tabú amb vigència?

Sembla que, a pesar del liberalisme imperant durant la dècada dels 60, es tendeix cap a una moral més conservadora on els tabús judeocristians es mantenen i, fins i tot, dominen el terreny de les pràctiques sexuals.

Quan tots dormíem tranquil·lament amb la convicció que la revolució sexual ja s'havia fet i que l'etapa d'ingerència religiosa en els costums socials ja s'havia superat, la canpa de les inqüestionables enquestes ha sonat i la caixa de les sorpreses s'ha obert.

EL TABÚ JUDEOCRISTIÀ DE LA VIRGINITAT ÉS UN VALOR EN ALÇA

El mes d'abril passat, el Servei d'Associacionisme i Cooperació dependent del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya, va decidir premiar amb el guardó Artur Martorell un estudi sobre els comportaments sexuals. Es tractava d'una enquesta sobre tabús sexuals realitzada per alumnes de psicologia de la Universitat de Barcelona entre 600 estudiants de 19 a 24 anys.

Susana Isoleta, col·laboradora del departament de Psicologia Social de l'UB, és l'especialista que va obtenir els resultats inicials, qualificats de sorprenents i negatius pel que comporten.

La conclusió, segons els especialistes en la matèria, és que el tabú judeocristià de la virginitat de la dona fins a arribar al matrimoni és un valor en alça que continua en ple vigor. Aquests resultats tan inesperats i que han pro-

vocat l'esbalaiament de molts de nosaltres, marquen una situació molt peculiar respecte a les actituds sexuals del jovent. Per a l'autora del projecte premiat, la dretanització general dels àmbits polític i econòmic de la societat en què vivim, la recerca constant de béns econòmics i l'absència de crítica a la societat, són les qüestions que possiblement han influït d'una manera decisiva en aquest canvi de mentalitat cap a una tendència més conservadora. Aquesta, però, no és la primera ni l'última investigació sobre sexualitat juvenil que s'ha fet. Concretament, l'any 1988 Rafael Xambó, psicòleg, i Francesc Bayarri, doctor en Ciències de l'Educació, van realitzar una enquesta a estudiants de Professional i BUP del País Valencià.

LES ACTITUDS I IDEES SEXUALS A PENES CANVIEN

Resumint, els resultats

apuntaven una joventut insatisfeta amb les seves relacions sexuals i amb idees sobre el sexe que gairebé no havien canviat en els últims anys. S'hi parlava d'una desinformació sexual com a fet demostrable, fins al punt que molts desconeixien el significat de la paraula orgasme. Entre altres coses, es va afirmar que el model de parella estable es consagra entre els joves que, majoritàriament, no practiquen el coït. Curiosament, i en contradicció amb la recent enquesta de la Universitat de Barcelona, s'indicava com a nota positiva que els mites de virginitat i feminitat tendeixen a desaparèixer.

Segons un estudiant de la Universitat de València, l'explicació a les conclusions dels dos investigadors era que "el desconeixement ens aboca a suposar, més sovint del que caldria, la superació de tradicionalismes. Després, quan s'investiguen els fets i les actituds, els resultats dibuixen una realitat molt allunyada del discurs que, per conveniència, creiem majoritari".

Les enquestes, però, a més de demostrar fets que "semblen mentida", també demostren l'autoritat i inqüestionabilitat de les xifres que anuncien, i que no enganyen. Així, doncs, el que ens allunya del discurs que "per conveniència" creiem majoritari no és la realitat palpable, sinó les dades, el dibuix que es deriva d'aquestes investigacions.

Fugint dels percentatges, i sense voler demostrar científicament cap actitud de comportament social del jovent, ni tampoc quines són les pràctiques o idees sexuals que canvien i quines incrementen, ens apropem a la realitat universitària, on hi ha de tot. Ara res crida l'atenció ni res sembla mentida. És real i palpable. Són paraules i no xifres. En són quatre i no 600. Són interlocutors i no enquestats.

"EL MITE DE LA VIRGINITAT ÉS UN RESIDU DEL PASSAT"

Durant l'esmorzar al bar de la facultat, li comento a Carles el que canten les últimes dades sobre els comportaments i idees sexuals del jovent actual. Immediatament ell, que és un noi molt impulsiu i fort en les seves declaracions, comença a fer la seva pròpia aportació al típic tòpic de la sexualitat juvenil.

"Personalment penso que el tabú judeocristià de la virginitat de la dona fins a arribar al matrimoni no té cap mena

d'actualitat entre nosaltres. Tots som conscients de l'existència d'éssers de tot tipus, fins i tot encara hi ha espècies que a finals del segle XX donen un valor moral molt elevat al mite de la virginitat, però això no és general. Només és un residu de tants anys de repressió, de silenci i de negació de la pròpia naturalesa de l'home. Entre els joves de 19 a 24 anys no és cap valor en alça ni continua en ple vigor. Pel que fa al canvi de mentalitat cap a una tendència més conservadora, penso que també és una conclusió equivocada. El que hi ha és un *apalancament* brutal de comportaments i d'idees envers el sistema establert que tots patim. No es posa res en qüestió ni tampoc s'intenta canviar res. Una vegada més, es confonen els termes. Una cosa és ser conservador i una altra de molt diferent és ser un vegetal conformista i despreocupat envers la realitat que ens envolta".

"LA REVOLUCIÓ SEXUAL NO S'HA ACABAT DE FER"

La contundència de les paraules d'Aina demostra una lucidesa total i una lògica aclaparadora en el seu discurs personal sobre el tema que ens ocupa, i que ens du a escoltar diferents punts de vista, tots ells d'universitaris. "El que m'espanta no són aquests resultats tan sorprenents, sinó el desenferrat que es dedica a fer enquestes sobre sexualitat, el *detritus* que en treu conclusions tan equivocades i, sobretot, el curt que s'ho creu tot fascinat pel descobriment.

Quant a la virginitat, penso que ningú, o molt poca gent, en parla com a mite o valor judeocristià, sinó més aviat com a realitat física. D'altra banda, és innegable i obvi que les actituds socials, també les idees sobre el sexe, dels joves han canviat molt en els últims anys. És cert que la parella estable es consagra, però a llarg termini i no com a model de relació imperant entre joves de 19 a 24 anys. Actualment, les relacions pre-matrimonials són totalment legítimes i el sexe no és cap assignatura pendent. Hi ha una realitat demostrable, que és la desinformació sexual que patim, però això és així perquè hi ha gent interessada a mantenir una certa ignorància, i evitar que les coses es qüestionin. En aquest sentit la revolució sexual encara no s'ha acabat de fer, hi ha qüestions pendents com l'avortament, la planificació familiar, l'homosexualitat, etc."

"LA VIRGINITAT D'UNA PERSONA TÉ UN VALOR MOLT ESPECIAL, PERÒ NO MORAL"

Assegut a la gespa del campus, Eduard reflexiona i medita molt acuradament el tema. En un primer moment la resposta sembla fàcil i òbvia, però si es pensa detingudament, costa acceptar el que realment sentim i valorem de la nostra parella. Un petit silenci i la idea sembla prou clara per a ser expressada.

"Jo sí que li dono un valor especial a la virginitat, a la meua i a la de la meua parella. Considero que el fet que la meua parella decideixi perdre la seva virginitat amb mi és una prova d'estimació molt important. Ara bé, aquest valor judeocristià referent al matrimoni és totalment estúpid i, particularment, penso que la dona ha de tenir totes les relacions sexuals que desitgi abans de casar-se. Això és totalment recomanable i saludable per a qualsevol persona, i jo gairebé que ho preferiria així. Pel que fa al tipus de relacions de parella estable, penso que efectivament tornen a estar en ple vigor, inclús el matrimoni torna a tenir la vigència d'anys enrere. Segurament té raó Susana Isoleta quan diu que es tendeix cap a una situació més conservadora. Això no cal ni discutir-ho perquè és un fet perfectament demostrable en qualsevol ac-

tivitat política, econòmica o social de cada dia".

"LA VIRGINITAT NOMÉS TÉ UN VALOR: EL PLAER D'ESTRENAR"

L'última opinió ens la proporciona Toni durant una petita tertúlia entre classe i classe. El nostre interlocutor és un noi que prefereix no pensar encara en una relació estable, i encara menys en el matrimoni. Senzillament diu que té vint anys i que vol aprofitar-los al màxim sense cap mena de perjudici moral ni sense imposar més exigències que les purament *estètiques*.

"Mira, això de la virginitat és com el plaer d'estrenar un cotxe. És el gust de la propietat privada d'una cosa. Tens l'exclusiva d'un cosa. Personalment, no crec que tingui cap altre valor. Si algun dia

decideixo casar-me, no exigiré que la meua futura dona sigui verge, segurament donaré més importància a altres coses menys mítiques, però com a valor secundari, el de la virginitat no em desagradaria. De tota manera, queda clar que les dones han de tenir relacions sexuals abans de casar-se, igual que els homes. En aquest sentit, és evident que les coses han canviat moltíssim en els últims anys, però les relacions socials dels joves evolucionen molt a poc a poc perquè tot està molt establert i les coses no són tan difícils d'aconseguir com ho podien ser als anys 60. Penso que la revolució sexual ja es va fer, però tots sabem que la història està feta a base de revolucions i, per tant, nosaltres també hem de fer la nostra".

Maite Ferrando i Quiles

La revolució sexual encara no s'ha acabat, de fet hi ha qüestions pendents com l'avortament o l'homosexualitat.

Les campanes de la nostra comarca (segona sèrie, i 4)

Avui: S'Aranjassa i Sant Jordi

Adolfo de Villarroya

Continuam amb la feina començada abans de la meua partida cap a Lima de la primera sèrie que publicarem en aquest periòdic sobre les campanes de la nostra comarca. Si en aque-

lls moments estudiarem principalment les campanes i campanars de la part marinera o de la costa, incloses les del Pil·larí, ara anirem terra endins per aportar dades referents al camp.

S'ARANJASSA: un espadet sense campana i solució d'emergència.

A l'alçada del número 9 del carrer cent noranta cinc, al Convent de les Mares Religioses Franciscanes, s'aixeca la petita capella que serveis d'església-parròquia d'aquesta població, sota l'advocació de Sant Isidre, llaurador. La primera sorpresa de la seva façana, dins la senzillesa que ens mostra la fotografia, és l'absència de campana en el buit de l'espadat. I nosaltres que anàvem de campe-

—Per motius de seguretat dels feels, haguérem de posar-la a la part posterior de la nau de la capella —ens aclarí Sor Bàrbara— Un dia es produí una mica de despreniments i perillava que algú es ferís...

Efectivament, segons poguérem comprovar aquest trasllat a la part posterior de la teulada està datat en la mateixa obra, que es féu el 18 de desembre de 1986. I allà poguérem estudiar la campana petita i fotografiar-la, dins la tremuja de ferro, com a mínima expressió davant del campanar tradicional o de l'espadat que el substitueix. No és aquest, pel que es veu, un segle de Fe i fervors religiosos, sinó un segle pràctic, utilitari; cosa que es tradueix en adobs mínims i construccions religioses d'emergència, en front

de les grans fàbriques de segles passats en esglésies i catedrals.

La campana petita duu una llegenda-dedicatòria: «Jesús, María y José», i està ornamentada a la seva part exterior per una branca d'olivera, una creu doble i els anagrames de Maria i JHS (Jesu-Christo-Salvador). Les mides d'aquesta campana corresponen a les normals de les esglésies d'ermita: 33 cm. de diàmetre i 28 d'alçada, el bronze de la campana; i 57 per 35 el jou de fusta. Tota la campana fa uns 70 cm. d'alçada.

No duu el nom dels tallers de fundició, però sí la data: l'any 1943. La mateixa amable religiosa que ens acompanyà i facilità accesos i altres coses ens va dir que potser foren els tallers de València, pel que havia sentit a dir. A falta d'altra seguretat documentada tenim l'oral o tradicional.

SANT JORDI: Un campanar ben alt amb campana grossa i petita.

Sant Jordi, per la finalitat que ens guia en aquest reportatge, ve a ser com un oasi al desert. Trobarem a la seva església un esvelt campanar, de clar estil neoromànic modern i que es correspon amb el traçat interior de les naus de l'església que ens recorden l'estil de les basíliques romanes; i resguardades dins el campanar no només hi ha els coloms de la pau, sinó allò que cercam; les campanes, símbol i realitat de la religiositat d'un poble. Com ens explicà el seu actual rector, D. Gaspar, s'apliquen a di-

versos usos litúrgics que detallarem i fins i tot es disposa d'un campaner, l'amo n'Andreu, un ofici ja gairebé en desús.

Una campana grossa i una altra de petita. De nom «Jordí Concepción y Josefa», tal com queda escrit a la part exterior del seu bronze i fosa l'any 1900 per «Fundición Mallorquina. Palma», «A Expensas del Sr. Vicario, Propietarios, Colonos y Devotos»; tot això emmarcat en lletres del seu bronze exterior, juntament amb les figures de la Verge Immaculada, de la mitja lluna i dels caps d'àngels als seus peus i la figura de Sant Josep amb el nin, més una garlanda que l'envolta per la part més extrema.

Els relleus que hem indicat es corresponen clarament amb el nom de la campana: Jordí, pel titular de l'església, Concepción i Josefa per les imatges que du foses, tot això en la panxa exterior.

Les mides són sorprenents per la grandària: 84 per 84 el bronze de la campana, amb el jou de 110 cm. d'alçada per 95 a la seva part més ampla, cosa que la fa de dos metres de llarg. Es conserva en un excel·lent estat i hem sentit el seu so vibrant i agradable. Amb molta emmerada de coloms, això sí, que habiten al amunt, amb el temps es podria veure danyada la fusta del jou. Tampoc sóc un expert en aquestes matèries, però deix apuntada la possibilitat per a què, el que en sàpiga, actui si és precís. El mateix s'ha de dir, en aquest sentit, de la germana petita, o esquella, adosada al seu costat i anterior, en molts anys, de la major.

En efecte, la campana petita data de l'any 1796: «Anno 1796» (la darrera xifra també podria ser un zero), sense que hi hagi escrit els tallers d'origen. Dedicada a Maria, du aquesta inscripció: «Ave Maria Gratia Plena Dominus Tecum». I du com a ornaments un gravat de la Crucifixió en relleu i la

imatge de Sant Jordi damunt el cavall.

Les mides del bronze són de 40 per 40, i amb el jou fa 60 cms. d'alçada per 93 d'ample; està lleument danyada en els seus costats extrems, cosa que no deu afectar ni el seu so ni el seu ús.

usos litúrgics i altres detalls: exquisidament informats per l'actual rector de la vila, el nostre amic i germà en el sacerdoti Gaspar, ens veim gratament sorpresos pel continuat ús que se'n fa de les campanes, al poble, cosa sorprenent quan ve de la zona costera o «platjera», on les campanes gairebé serveixen només d'ornament.

Aquí, a Sant Jordi, cada missa dels diumenges i dies festius ve precedida pels tres tocs tradicionals: mitja hora abans de la missa, amb un toc final; un quart d'hora abans amb dos tocs finals; i tocs finals. Formen, doncs, aquests tocs, els tradicionals del «seny de missa».

Per als dies de festa, litúrgia solemne, les festes grosses com Pasqua, els Reis, Corpus Christi, Sant Jordi, etc... s'usa el toc de repicada, «escampant la bona nova i l'alegria... i omplint de joia el cor del poble» (Joan Llabrés i Ramis). Es sobretot en aquests dies que el campaner Andreu fa la seva feina i mostra el seu bon estil.

S'us atambé a Sant Jordi la repicada de morts, amb aquest costum: si la defunció d'un feel s'ha produït durant el vespre, a les set i mitja del matí es comunica el resultat final al veïnatge; i cas que la mort s'esdevingui de dia, la repicada de morts es fa el mateix instant. Després, per la celebració litúrgica de la Missa de Morts, s'usa el normal Toc de Mort, amb tres temps de mitja hora abans de la missa, instants abans de sortir el sacerdot a l'altar.

A Sant Jordi s'ha perdut, ja des de fa temps, el tradicional Seny de l'Oració o de l'Avemaria, «quan a la sortida de sol,

al migdia i a entrada de fosca la campana convidava els feels a aixecar una breu oració a la Mare de Déu» (Joan Llabrés i Ramis). En aquest últim any no s'ha donat cap Crida de Foc o d'un altre perill col·lectiu.

Sobre unes tremuges de fusta, a l'interior de la part central rectangular de la torre (a la part romboïdal superior hi habiten els coloms) aquestes dues campanes de l'església de Sant Jordi que hem descrit i de la qual ens han ben informat, el que no es fa és fer servir les campanes per cap altra missió que no sigui la litúrgia religiosa, com per exemple el relloige de la torre. Ni disposam de cap mena d'artilugis d'ús mecànic. Pel que han vist i comprovat a la vila de Sant Jordi, en aquest cas, tot és manual i tradicional, amb gruixades cordes de cànion fermades al batall de cada campana.

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIÀRIA

VENC estudi a s'Arenal, amoblat, terrassa amb vistes al mar, 3.200.000. Mir Amengual 26 92 50

VENC pis 110 m2, balneari 8, a 300 m. de la platja, 3 dormitoris, telèfon, plaça de garatge, vistes al mar, 8.500.000. Mir Amengual 26 92 50

PISOS I XALETs
per llogar a la comarca de s'Arenal.
FIQUES SASTRE BARCELO
Carrer Milà, 15.
Tel. 260649.
S'Arenal de Mallorca

Necessit solar d'un miler de metres quadrats a s'Arenal. Tel.: 265590.

LLOC ESTUDI per hores. Màxima discreció i serietat. Tel. 404218.

PIS al Molinar, 124 metres quadrats, 50 m de platja, 3 dormitoris, 2 banys, sala menjador, cuina, rentadora, tele, video. 11.500.000 ptes. Mir Amengual 26 92 50.

PIS a Sant Jordi, 110 metres quadrats, 3 dormitoris, armaris empotrats, 2 banys, sala menjador, cuina, fusta de nord, parets aïllants. 8.000.000 ptes. Mir Amengual 26 92 50.

RÚSTICA a Llucmajor, 2.000 metres quadrats, casa de 72 m2, 3 dormitoris, bany, amoblat. Mir Amengual 26 92 50.

IMMOBILIÀRIA
MIR-AMENGUAL
COMPRA-VENDA
LLOGUER DE TOTA
CLASSE DE BÉNS
IMMOBILIÀRIS

Carrer de Sant
Cristòfol, 16
Tel: 26 92 50
S'ARENAL

VENDA solar a la Ràpita, 602 m2, 8.000.000. Mir Amengual 26 92 50

CERC solar, mínim 200 metres quadrats, a dins s'Arenal. Tel. 26 14 26 i 74 01 72.

CONTESTADORS AUTOMÀTICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. **ELECTRONICA EL GAU-CHO**. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

OCASIÓ, Badia Blava, Solar amb vistes al mar, 860 m2 amb plànols aprovats. Mir Amengual 26 92 50

S'ARENAL, planta baixa no sòtil lliure, 100 m2 i terrassa, 8.400.000. Mir Amengual 26 92 50

S'ARENAL, àtic 3 dormitoris, amoblat, terrassa, vistes al mar, plaça de garatge opcional, 7.850.000. Mir Amengual 26 92 50

S'ESTANYOL, solar cèntric, edificable, 275 m2, tancat, 5.250.000. Mir Amengual 26 92 50

TRASPAS discoteca en funcionament, amb molt de renom, a s'Arenal. Informes al telèfon 26 34 40.

ES TRASPASSA local a primera línia de s'Arenal. Lloguer de 25.000 ptes. Tel. 26 48 81.

S'ARENAL, llogam local per cotxeria o magatzem, situat darrera la sala de festes Bavaria, prop del balneari 8. Tel. 66 02 53 i 66 05 52. Llucmajor.

PARTICULAR, venc 4rt pis a urban. La Gruta (el Molinar), cuina i banys totalment amoblats. Traster, 4 dormitoris, sala menjador, 26 m2, vistes al mar i muntanya, terrassa. Garatge opcional. Tel. 41 61 43

PARTICULAR, venc a urban. La Gruta (el Molinar) un aparcament (cotxeria de quatre propietaris). Tel. 41 61 43

LLUCMAJOR, casa zona rústica, a 1 km. del poble, tot amoblat. Mir Amengual 26 92 50

APARTAMENTS a Badia Blava, zona esportiva, de 1 i 2 habitacions, cuina, bany, jardí, vistes clares, des de 4.250.000. Mir Amengual 26 92 50

S'ARENAL, per no poder atendre, venc local completament muntat a la primera línia de s'Arenal. 8.000.000 ptes. Tel. 20 13 17 i 49 05 64.

S'ARENAL, venc local a primera línia. Tel. 26 48 77.

COLL D'EN RABASSA, local de 80 m2, 55 m2 de pati i 24 m2 de terrassa. Venc. Tel. 26 69 89.

S'ARENAL, a primera línia, local comercial. Traspàs. Tel. 20 17 80 i 26 85 55.

S'ARENAL, petit supermercat amb terrassa, totalment equipat, bona situació. Traspàs per 1.200.000 ptes. Lloguer. Tel. 26 90 44.

CAN PASTILLA, local de 60 m2 a 100 metres de Cala Estància, amb telèfon, aigua i electricitat, qualsevol negoci. Traspàs per 500.000 ptes. Lloguer 30.000 ptes. Tel. 65 56 78 i 46 31 97.

CALA PI, solar de 1.250 m2, venc per 4.000.000 ptes, facilitats en tres anys. Tel 54 02 63.

CALA PI, inversionistes, 5 solars de 1.200 m2 cadascun, vistes al mar, directe del propietari. Venc. Tel. 54 02 63.

COLL D'EN RABASSA, pis a estrenar, 2n pis amb ascensor, finca de tres altures, sala menjador, cuina, 3 habitacions, 2 armaris empotrats, bugaderia, 2 banys, terrassa, tot exterior. Venc per 8.400.000 ptes. Garatge opcional, 1.100.000 ptes. amb traster. Tel. 26 21 84. A partir de les 17 hores.

S'ARENAL, primera línia, per no poder atendre. Traspàs souvenir amb molt de gènere, amb begudes i gelats a la terrassa. Tel. 24 15 21 i 26 33 07.

S'ARENAL, balneari 3 i 4, primera línia. Traspàs tenda amb o sense gènere a preu interessant. Tel. 26 00 14.

SON FERRIOL NOU, xalet adossat de primera qualitat, amb 4 dormitoris i 2 banys. Venc per 18.500.000 ptes. Tel. 75 25 10.

BADIA GRAN, xalet a una cantonada, 2 habitacions, cuina, bany, sala amb ximenea, 300 m2 de jardí, possibilitat d'ampliació. Venc per 12.500.000 ptes. A partir de les 15 h al tel. 74 12 15.

BADIA BLAVA, solar de 840 m2 a segona línia, vistes. Venc per 6.000.000 ptes. Tel 45 33 53.

VENC planta baixa, només 3 anys, entre Can Pastilla i Cala Estància, 3 dormitoris amb armaris empotrats, cuina totalment equipada, bugaderia, terrassa, jardí, 2 banys complets (1 a la suite), sala menjador, gran garatge individual (cabuda de 2 cotxes), Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGARIA pis a s'Arenal, amoblat, 2 dormitoris, 1 bany, sala menjador, cuina equipada, encaientidor, gas butà, rentadora, ascensor. Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGUER de casa de camp amb 2 dormitoris, 1 bany, llum a 220. Tot l'any: 40.000 ptes; mig any: 45.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA SOLAR a Cala Estància, 1.200 m2, quasi a primera línia. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS, primeríssima línia a Can Pastilla, amoblat, 398 m2, 4 dormitoris dobles, 3 banys, sala menjador, sala d'estar, cuina, terrassa, telèfon, bugaderia, porteria, ascensor, sòls de marbre. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS primera línia a Can Pastilla, 2 dormitoris, preu d'ocasió: 7.250.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC XALET a badia Gran, excel·lent estat, 6 anys, exquisadament decorat, molt lluminós, 4 dormitoris dobles, armaris empotrats, 2 banys complets, sala menjador amb ximenea, cuina equipada, calefacció, parets aïllades, telèfon, garatge, tot en fusta de nord. 23.000.000 ptes, facilitats. Mir-Amengual 26 92 50.

TRASPAS negoci zona Club Nàutic, cafeteria totalment equipada, 100 m2, extractor de fums, congelador, microones, billar propi, equip de música, tv, llums d'emergència... i casa a la part del darrera. Traspàs contracte indefinit: 9.500.000 ptes. Lloguer: 45.000 ptes. Tots els permisos en regla. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC XALET a Badia Blava, pròxima construcció, tipus duplex i solàrium, 3 dormitoris dobles (2 amb terrassa), 2 banys complets, cuina no equipada, porxo, garatge i jardí. A un preu excepcional: 13.700.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC PIS i baixos a Badia Gran, 9 ants, bona conservació, 76 m2, 3 dormitoris, armaris, sala menjador amb ximenea, cuina amb rebost, jardí comunitari. 6.850.000 ptes i 6.300.000 ptes respectivament. Es ven per separat, Mir-Amengual 26 92 50.

ATENCIÓ INVERSIONISTES! Casa mallorquina zona Cales de Mallorca, 100 anys, reformada, 20.000 m2 de terres, piscina, pista de tennis, a 1.500 metres de la platja, possibilitat de comprar terres i negoci. Mir-Amengual 26 92 50.

TRASPAS colmado a Sometimes. Enrevoltat d'hotels. Facilitats. Lloguer, només 20.000 ptes al mes. Tel. 26 28 03

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels: 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINCA VETERINÀRIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:	D.N.I.
Cognom:	TELF:
<p>ATENCIÓ</p> <p>—Escriviu un sol anunci per cupó. —Usau lletres majúscules. —Escriviu dins el requadre el text.</p>	
<div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div>	

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA, Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

Petits anuncis

ENTRE CAN PASTILLA i s'Arenal, cerc nau industrial o solar gran, per construir-n'hi una. Tel. 261246.

NECESSIT Magatzem, casa vella o solar a Ses Cadenes, Piliàri o Meravelles. Ofertes al 261246 - 261052.

Rústica de regadiu devers s'Aranjassa, 10.000 metres quadrats, casa legitzada que necessita reformes al molí, safareig. Possibilitat d'electricitat. 11.000.000 ptes. Facilitats. Tel.: 715131 i 740236.

PERRUQUERIE

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Can Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

VIATGES

VIATGES S'ARENAL. Billets d'avió i de vaixell. Vols xàrter. Crediviatge. Lloguer de cotxes. Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

VIATGES XALOKI. Billets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VENDES

VENC NAU 250 m². a s'Arenal. Tel. 268111. Demanar per Agustí.

VENC CASA gran, 1.000 m²., cente Llucmajor, carrer de Sant Pau. Tel. 260164.

VENC BOT de fibra de 10 pams descobert amb motor fora borda de 7'50 CV «Mercury». Tel. 262769. Ref. Miquel.

VOLEM VENDRE 2 rodes de Talbot Horizon, c/ Aragó, 70-1 Palma.

OUS FRESCS de gallina rossa. Servici a restaurants i hotels cada tres dies. Preus interessants. Granja Acosta. Llucmajor. Tel. 660432.

LLIBREJA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferris.

VENC prestatgeries metàl·liques per a comerços. 24 79 12

VENC llaüt menorquí de 30 pams, ben equipat, motor Solé de 50 Hp, deix amarrament. Tel. 24 38 07, de 13 a 14 hores.

VENC 3 expositors de cinturons, 3 maniquís de mig cos, 1 mostrador, 1 expositor de bosses i barres de confecció. Tel. 28 34 30

PERSONALS

DIVORCIAT de mitjana edat, sense cap problema i amb l'economia resolta; voldria compartir la meua vida amb companya de 25 a 45 anys, que sia bella, simpàtica, formal, comprensiva i intel·ligent, a qui agradi la natura i la pau. La faré feliç. c/ Aragó, 184-A, baixos, Palma. Francesc Xavier.

VIUDA, 60 anys, sincera, visc en un poble; voldria conèixer senyor bo per a amistat sincera. Apt. 10.093 Palma.

SENYOR jubilat, 65 anys, 69.000, esdevenidor resolt, sense família ni càrregues familiars. Ben educat. Voldria relacions amb fadrines i viudes, amb finalitats serioses. Visc sol. Apt. 1.292 Palma de Mallorca.

NECESSIT jove amb carnet de conduir, per instal·lar cortinatges. Tel. 26 72 74

SEPARAT, 45 anys, ros, ulls verds, cotxe i pis; voldria conèixer senyoreta, no importa el seu estat civil, per a amistat sincera. Apt. 10.093 Palma.

OFICINISTA, 30 anys, atractiu, bon nivell cultural; voldria conèixer senyoreta atractiva, educada, per una bona amistat seriosa. 710087.

FADRINA, 28 anys, morena, alta, estudis superiors, apartament; voldria conèixer jove treballador, senzill, alt, per a fins seriosos. 247912.

PEDIATRA, 45 anys, alt, atractiu, de bon cor; voldria conèixer senyoreta simpàtica i educada per a amistat seriosa i fins matrimonials. 710087.

ATS, 34 anys, fadrina, de poble; voldria conèixer jove d'uns 37 anys, alt, educat i treballador, per a amistat sincera i fins seriosos. 710087.

PROFESSOR, 34 anys, divorciat, sense vicis, cotxe i barca; voldria conèixer senyoreta alta, educada, no importa el seu estat civil, per a amistat sincera. 247912.

FADRI de 30 anys, de color, educat, 1'80 d'alçada, ben plantat i amb l'esdevenidor resolt. 140.000 ptes al mes, cotxe i pis. Voldria conèixer dona sense fills, indiferent estat civil, per formar una família. La interessada pot cridar al telèfon 71 00 87.

FORNER, 39 anys, simpàtic, agradable, pis gran, bon cotxe; si ets una al·lota agradable, treballadora, et faré molt feliç. Per contactar amb mi crida al telèfon 24 79 12.

SENYORA, 47 anys, modista, nascuda a Eivissa, fadrina, sense problemes econòmics, casa i cotxe propis, som educada, senzilla, alegre. Voldria conèixer senyor intel·ligent, amant, culte, per a fins seriosos. 24 79 12.

SEPARADA legal, atractiva, bona presència, caràcter alegre, voldria amistat formal amb senyor fins a 48 anys, que sigui seriós, formal, ordenat, bona presència. Fins seriosos. 24 79 12.

DONA de 18 a 40 anys, si vols fer feina els capvespres, telefona al 71 00 87 (130). Carrer d'Aragó, 70-1, Palma.

EM VULL CASAR amb una al·lota de 16 a 35 anys. Tenc una bona posició, som alt i tenc 29 anys. Escriu-me aviat i et faré feliç. Apt. 10093 Palma.

MALLORQUÍ, fadri, sense mals vicis, 39 anys; cerc mallorquina de 39 a 40 anys sense mals vicis per a fins seriosos. Carrer Plateria, 7, 2-2 Palma.

Vull contactar amb senyora de 25 a 45 anys per fer feines de neteja de la casa, 5 dies al mes, els capvespres. Telefonar a hores d'oficina al 71 00 87.

PENINSULAR, 58 anys, 1'78 d'alçada, afició per l'esport, música, dansa, propietari d'immobles. Vull formar una família. Voldria conèixer dona que es senti sola, la puc fer més feliç del que s'imagina. 71 00 87.

LLICENCIADA en Física, 32 anys, professora de belles arts, pis, cotxe, senzill, simpàtica; voldria conèixer jove, fadri, per amistat. Educad, formal, de la meua edat. 71 00 87.

ENGINYER tècnic, 48 anys, pis, petita embarcació, estalvis, sense fills a càrrec meu, m'agrada practicar esports; voldria conèixer dona de la meua edat, amorosa i romàntica. 24 79 12.

BAR PROPI, pis cotxe, estalvis, tota una vida per davant, home de mitjana edat, senzill; cerc dona per la resta de la meua vida, fins matrimonials. 27 79 90.

VIUDA amb 1 fill, alts guanys, xalet propi, estudis universitaris, treball fix; m'agradaria conèixer un home jove, formal, amorós i comprensiu, que sàpiga omplir la meua vida. 27 79 90.

SEPARAT, 25 anys, alt, prim, d'ulls verds, molt atractiu, tenc negoci propi, cotxe, pis, però em sent tot sol. Voldria conèixer una al·lota amorosa, que em comprengui i no tenguí vicis. 24 79 12.

Home de 40 anys, bisex., m'agradaria trobar un amic a partir dels 18 anys per a una relació si és possible duradora. Apt. de Correus 1.682 Palma 07001

Dona d'edat cerca al·lots per cuidar-la. La farà hereu/hereva. Tel. 66 06 34.

Senyor jubilat de 65 anys, esdevenidor resolt, sense família ni càrregues familiars. Ben educat. Vull mantenir relacions amb fadrines i viudes, serioses. Visc sol i surt poc. Apt. de Correus 1.929. Palma.

ARRELS, Associació Ciutadana per a la Promoció de la Igualtat Sexual. Et pots introduir en grups d'expressió corporal, ioga, cuina vegetariana, excursionisme... Tel. 75 96 52.

CAVALLER, de 43 anys, voldria conèixer dona molt femenina, que se senti sola. Relacions serioses. Indicar telèfon al apt. 1.684 Palma.

HOME de 27 anys, amb curiositats intel·lectuals i afectives. Cerca dona de mirada tendra i conversa agradable. Aficions: cinema, passeig, teatre... Mateu. Apt. 321 Inca.

SENYORA de 55 anys, cerca amics formals per sortir els caps de setmana, elegants i cultes. Tel. 23 67 52.

JOVE de 32 anys, universitari, feina estable, cerca companyera. Apt. 1.499 Palma.

VOLDRIA contactar amb cavaller culte i alt, de 50 a 60 anys, per a fins seriosos. Apt. 473 Palma.

SENYORA de 54 anys, negoci propi, fadrina, de poble; voldria conèixer senyor fins a 58 anys, fadri, sense vicis i seriós. Per a fins matrimonials. Tel. 71 00 87.

AL·LOTA de 25 anys, alta, atractiva, simpàtica; m'agradaria conèixer al·lot alt, amb cotxe, per amistat i fins formals. Tel. 71 00 87.

A TU, DONA, si cerques la teua mitja laronja, informa't gratis, sense compromís. Apt. 1.823 Palma.

JOVE, de 28 anys, discret, s'ofereix a senyores i senyoretes. Enviar forma de contacte a l'apartat 498 Palma.

SENYOR de 45 anys, alt i de bon veure, bona feina. Voldria conèixer senyoreta, no importa estat civil, per a fins matrimonials. Tel. 27 79 90.

DONA vol compartir diferents experiències amb dones de 20 a 40 anys. Apt. 1.446 Palma.

SOM UN GRUP de senyores i senyors de 30 a 40 anys. Viudos, separats, fadrins, cercam més afiliats. Si estau sols, escriviu-nos, som persones serioses i agradables. Apt. 1.730. Inés i Leandro. Palma.

VIUDA, 55 anys, casa, bons estalvis, atractiva, educada; voldria conèixer senyor sense vicis i que li agradi la casa per a amistat seriosa. 710087.

AL·LOTA, cerca al·lota íntima. Apt. 1.076 Palma.

SECRETARIA, de 37 anys, culta, agradable, sense vicis. Voldria amistat amb senyor treballador, educat i seriós, fins als 45 anys. Tel. 27 79 90.

ARRELS és un espai on pots desenvolupar plenament la teua elecció gay o lesbica, on trobaràs diàleg, amistat i informació. Tel. 75 96 52.

L'ESSENCIAL és l'amor, el sexe pot ser igual... o diferent. Si aquestes paraules et diuen alguna cosa... Crida'ns a ARRELS. Tel. 75 96 52.

PERIODISTA, fadri, de 32 anys, ben situat, m'agrada la naturalesa i viatjar. Voldria amistat amb al·lota formal per a fins seriosos. Apt. 196 Can Pastilla.

PERSONALS

SENYORA, viuda, sense fills ni problemes, vida acomodada. Cerc senyor fins a 65 anys, dinàmic, juvenil. Bona amistat de moment, per formar una llar. 710087.

CUBANA, vida tranquil·la, estalvis, pis propi, afecionada a les novel·les de misteri, lectura informativa. Voldria trobar parella, senyor honrat, de 46 a 60 anys. Cridar al 710087.

ELECTRICISTA, separat legal, dues filles, em sembla que estic vivint un somni que sempre es repeteix, em veig tot sol sense esperances de trobar-te, cridar, no ho dubtis, ens ajudarem. 710087.

ESTRANGERA de 25 anys, atractiva, esvelta, 1'65 d'alçada, vol conèixer mallorquí fins a 29 anys. Fins seriosos. Cridau al 710087.

FADRI, 45 anys, madrieny, resident a Palma, béns importants, col·lecció de gran valor, distingit. Cerc senyora amb cultura, elegant. Formar família. 277990.

MALLORQUI, 39 anys, finques, casa rústica, negocis elèctrics, varis idiomes. Vull senyoreta per casar-me, bona, intel·ligent, desperta, de 25 a 40 anys. 710087.

SEPARADA legal, 27 anys, negoci propi, estudis mitjans, xalet, cotxe, molt bonita, senzilla. No vull ser enganyada. Senyor honrat i educat. 710087.

SEPARADA, 38 anys, pis, estalvis, som morena, elegant, guapa. No tenc fills i som amant de la llar. Vull senyor fins a 48 anys amb l'esdevenidor resolt. Apt. 10236 - Palma.

SENYOR, 48 anys, separat, donant de sang i òrgans, interessat a conèixer mallorquina, viuda, separada o fadrina, tenc casa i cotxe, sense fills. Apt. 10236 - 07090 - Palma.

VIUDA, 56 anys, estrangera, estudis universitaris, varies llicenciatures, vida acomodada. Voldria formar parella amb senyor, 56 a 70 anys, sa, actiu. Indiferent fills. 277990.

FADRI, important càrrec, 34 anys, importants béns econòmics, estudis, pis a Palma. Voldria casar-me amb senyora o senyoreta intel·ligent, bona presència. 277990.

VENC ORDINADOR Spectrum, 128 K, amb quaranta jocs. 37.500 pessetes. Tel. 260064.

VIUDA, 59 anys, senzilla, sense problemes, simpàtica, sembla que tenc menys anys. Vull continuar feliçment amb un senyor semblant. 277990.

Si et vols casar o aconseguir una bona i neta amistat, no li donis més voltes. No dubtis més ja que el que no aconsegueix mitjançant els serveis del Centre d'Orientació Matrimonial, «La Pareja Unida», no ho aconsegueix de cap altra manera.

Comprova-ho vosté mateix/a. Ajudam a tothom de la mateixa manera: fadrins/nes, viudos/es, separats/des, divorciats/des, alts i altes, grossos i grosses, prim i primes i guapos i lletjos.

Ves a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1. tel. (971)71 0087.

Al Centre Matrimonial «La Pareja Unida» disposam d'una gran quantitat de senyoretes i senyors entre 50 i 72 anys que volen trobar la seva mitja taronja, o una amistat formal.

A vosté, senyor o senyora, si també ho desitja, podeu rebre ajuda de «La Pareja Unida» a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1.

VIUDA, 58 anys, seriosa, posició social alta, importants béns, sana. Vull de moment amistat amb senyor dialogant, amb bons fins, 59 a 60 anys. 277990.

COMERCIANT, 45 anys, fadrina, sese fills, no tenc família a Mallorca i em trobo massa sola. Voldria fer amistat formal amb senyor bo. 277990.

SEPARADA, 44 anys, 1'76, prima, atractiva, capital elevat, elegant, bon cor. M'agradaria fer amistat o formar parella amb senyor de 50 a 55 anys. 277990.

MILITAR, esdevenidor assegurat, culte, presència, serietat. Em vull casar amb senyora intel·ligent, bona presència, amb cultura, de 30 a 40 anys, alta. 710087.

FADRI, som forner, honrat, et faré molt feliç, formar una família. Tenc 38 anys, estatura mitjana, amorós. 277990.

HOLA AL·LOTS, tenc 36 anys i em sent molt jove. Cerc allot que cerqui qualche cosa més que sexe. Apt. 822 Palma.

Holandès, 47 anys, separat, bona presència, cotxe, xalet, bons ingressos. Voldria conèixer senyora bona i sincera per a fins seriosos. Tel. 27 79 90.

SEPARADA, resident a Palma, feina segura, estudis mitjans, varis idiomes, amant de la llar, nins, camp. Voldria formar una família amb senyor de 30 a 40 anys, seriós. 710087.

VIUDO, 56 anys, alt, fort, apassionat, bondados. M'agrada la dona amb personalitat, tímida. Senyora d'aquesta qualitat, formar parella o matrimoni. 277990.

SEPARADA, 32 anys, aviat obtindrà el divorci. Voldria amistat de moment, senyor seriós, lleial, 35 a 49 anys, no importa el seu estat civil. 277990.

PERRUQUER, 28 anys, alt, morè, bona presència, educat, formal, fadrí, som bo, m'agrada passejar i la vida tranquil·la. Voldria conèixer al·lota bona, senzilla. Fins seriosos. 710087.

SOM UNA SENYORA VIUDA, distingida, 65 anys, no em falta res, posició econòmica resolta, m'agrada viatjar, som alegre, simpàtica, però estic molt sola, necessito un company fidel, educat, per conviure plegats. Cridau al 710087. Fins formals, seriosos.

SENYOR ADVOCAT, 65 anys, bona presència, 1'72 d'alçada, prim. Estic separat, tenc la vida resolta, sense cap tipus de problema econòmic, però sí el tenc de soledat, d'estimació. M'agradaria molt trobar una bona dona, que em pogués fer feliç, de moment una bona amistat, fins seriosos. 710087.

SENYORA DE NEGOCIS, 42 anys, bona presència, 1'63 d'alçada, activa, treballadora, a causa de la meua feina no puc conèixer gaire gent per estar moltes hores ocupada. M'agradaria conèixer cavaller formal, bona persona, per tenir, de moment, una bona amistat, no importa estat civil, fins seriosos. 710087.

MESTRE D'ESCOLA, a Palma, 34 anys, fadrí, mallorquí, cabells negres, 1'80 d'alçada, bona presència, estic cansat d'estar sol, tenc amigues però no parella, interessada a conèixer-me per tenir, de moment, una bona amistat, només has de cridar-me al 710087.

AL·LOTA alta, simpàtica, agradable, 21 anys; voldria amistat amb jove fins a 35 anys, fins seriosos. Apt. 10.221 Palma.

20 ANYS, ulls negres, cabells rossos, 1'65 d'alçada; m'agradaria allot que no sigui molt alt. Apt. 10.221 Palma.

FADRI simpàtic, de mitjana edat, seriós, educat, sense vicis, independent. Cerc dona simpàtica, original, d'idees clares, per fer-la feliç en matrimoni. 277990.

FADRI, mitja edat, alt, guapo, professió immillorable, 320.000 ptes. al mes, propietari finques i immobles; cerc senyora de 30 a 40 anys amb les idees clares, estudis i formal. 277990.

MESTRE D'OBRES, 39 anys, alt, amb estudis superiors, esdevenidor resolt, vida acomodada, atractiu; cerc senyora / senyoreta simpàtica, bona, semblant edat, neta, fins formals. 710087.

OSCAR i DAVID, de 20 i 19 anys, volen conèixer dues al·lotes de Palma, amb la finalitat d'una bonica història d'amor. Som simpàtics i legals. Escriure sense compromís assenyalant els vostres telèfons. Discrets i educats. Fins ara. Apt. 10.108 Palma.

FADRI de mitjana edat, la meua feina és la construcció, 200.000, cotxe, xalet, m'agraden els esports, la casa. Senyora 35/50 anys, fins matrimonials. 247912.

MALLORQUI, 30 anys, 1'80 d'alçada, estudis universitaris, pis, cotxe, fadrí, voldria fer una amistat seriosa, senyoreta fadrina / viuda, sense problemes. Apt. 10.093 - Palma

VIUDA, 31 anys, atractiva, intel·ligent, 180.000 al mes, pis propi, xalet, i casa gran a Eivissa. T'ofereixo el meu amor, la meua comprensió. Senyor formal 34/40 anys. 247912.

ESTUDIANT, esportista, m'agrada la muntanya, m'apassionen les regates; contactaria amb al·lota amb els mateixos gusts. Exclusiva amistat. 247990.

PILOT d'aviació d'edat, físicament atractiu, 1'80 d'alçada, està interessat en conèixer al·lota de 17 a 22 anys per bona amistat i si és possible conviure, viatjar i disfrutar de la vida. Crida'm al 710087.

CAP DE VENDES, 36 anys, bona presència, cotxe, xalet, resident a poble, amb un gran esdevenidor; em falta amor, estimació; senyora / senyoreta formal, amb fins matrimonials. 710087.

FADRI, culte, cotxe, pis a Palma, finques, bona persona, simpàtic, formal. Vull formar una família amb senyora de 31 a 46 anys, intel·ligent. 710087.

CARACTER AGRADABLE, 37 anys, bona presència, viuda, vul refer la meua vida amb senyor responsable, honest, de gran cor, indiferent posició. 710087.

MODEL de perruqueria, 43 anys, alta, cabells llargs, morena, bonica, cultura general, molt senzilla; només vull amistat amb senyor bo i amable. Possibles fins seriosos. Apt. 10.237 (Palma).

**CRISTALLERIA
LLUCMAJOR**

Acristal·laments d'Obres - Miralls - Vidres de color - Decorats - Vidreres Artístiques.

Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493 LLUCMAJOR (Mallorca)

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES EN XOT I PORCELLA FEIM PRESSUPOSTS PER A BATETJOS, COMUNIONS I BODES APARCAMENT PROPI ELS DILLUNS TANCAT AVINGUDA DE CARLES V - TEL.: 661117 LLUCMAJOR

DISCOUNT CARD

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PERSONALS

ENGINEER, 27 anys, el meu cor bateja cada dia més fort perquè sàpigues que et necessit, no sents el seu batec?! Doncs acosta't més, et necessit, dona, tu seràs el que més apreciarà el meu cor, ànima, pensament i altres. Com abans millor, fins totalment seriosos. 710087

PROFESSORA D'IDIOMES, voldria conèixer l'home dels seus somnis, un home que sàpiga el que és una dona de la llar, bruna de cabells llargs, ulls negres, 31 anys. Crida'm al 710087.

EMPLEADA D'AJUNTAMENT, 26 anys, 1'73 d'alçada, bonica, amb estudis superiors, idealista, fins matrimonials; senyor senzill, molt bo, sense vicis, net. Apt. 10.237 (Palma).

SEPARAT, 29 anys, mallorquí, 1'80 d'alçada, prim, ulls negres, estudis normals, afició a la música i l'arqueologia; senyoreta amb fins semblants, amistat/matrimoni. 710087.

INDUSTRIAL, 57 anys, estatura mitjana, simpàtic, natural de Cáceres, visc a Palma, totes les comoditats; em falta el teu amor, senyora comprensiva, educada, indiferents fills. 277990.

VIUDO, 60 anys, encara faig feina, 90.000 ptes. al mes, algunes cases, cotxe, fill casat, m'agraden els toros, els esports, viatjar; senyora jovial amb ganes de viure. Crida'm al 710087.

PROPIETARI FABRICA, 43 anys, alt, mallorquí, 170.000 ptes. al mes, estalvis elevats, prim, cabells negres, bona presència, inquietudes culturals; vull formar parella amb senyora responsable. 2647

GASTRONOMIA

MESON LOS HERMANOS. Nova direcció. Els migdies menú a 550 ptes. Carretera Militar, 253. Tlf.: 268257. S'Arenal de Mallorca.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

ROTLET, bar-restaurant. Menús econòmics i tapes variades. Obert cada dia menys els dijous horabaixa. Carrer Capità Ramonell Boix, 132. Tel. 24 00 26 Es Molinar.

EXPRES CAFETERIA. Cuina mallorquina. Menú a 500 ptes. Carrer Bisbe Roig, 46. Tlf.: 662972. Llucmajor.

LA NÈCORA. Cuina catalana i internacional. Passeig Barceló i Mir. 11. Tlf.: 247272. Es Portitxol.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Mervelles. Tel. 265188.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPOLITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

RESTAURANT JAMAICA, cuina mallorquina, especialitat en paelles. Carretera Militar, davant l'ambulatori. Tel. 262923. S'Arenal.

LA COVA DEL TORO. Cuina típica mallorquina, pa amb oli i pernil, caragols, tripes, frit, truita de riu, gambes, paella. Carrer Arrecife davant la mar. Ciutat Jardí.

HOSTAL MARACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721. S'Arenal.

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Llucmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos Tel. 660439 - Llucmajor.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

Cafè SA PLAÇA. Un lloc on pots fer una menjada ràpida i per pocs doblers a més de passar una estona agradable. Plaça de Sant Jordi, tel. 74 25 58.

SERVEIS PROFESSIONALS

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i peçots. Avinguda del Cid, 73. Tel. 413155 - Son Ferriol.

Dona de fer feines s'ofereix per hores de Sant Jordi i enrevoltants. Telf.- 642494.

DOS CAMBRERS autònoms professionals. Serveis extres a hotels, servei diari a l'hora que sia, s'ofereixen. Tel. 263042.

ALLOTA de 18 anys, s'ofereix per tenir cura dels nins, zona S'Arenal, Can Pastilla, Coll d'en Rabassa. Tel. 26 45 05.

CUINER, s'ofereix per fer tapes a hores extres. Tel. 26 63 32.

PER REPARTIR propaganda o similars m'ofereix, tenc experiència. Tel. 266332.

TOT consulta estètica. Cirurgia plàstica, neuràlgies, tractaments de pell, stress, massatges, reuma, drenatge limfàtic, cel·lulitis, dietètica, varices. Cta. Militar, 279, 1 esquerra. S'Arenal. Tel. 49 17 33.

DONA DE NETEJA se necessita. Tel. 265005.

MESTRESSA s'ofereix per cuidar nins a ca meva de S'Arenal. Horari a convenir. Tel. 262197.

JOIERIA RELLOTGERIA MARINA
CARRER, SALUT, 21
TEL.: 262415
S'ARENAL DE MALLORCA

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

MAGATZEM DE PINSOS, adobs i cereals. Distribuidor de pinsos PIEMA. Avinguda del Cid, 77. Tel. 243725 - Son Ferriol.

LLUCMAJOR, pneumàtics Joan Servera, correces de tot tipus, bateries, equilibrats, pegats ràpids i pegats de coberta en calent. Ronda Migjorn, s/n. Tel. 660089.

Dona d'una trentena anys s'ofereix per fer net per hores S'Arenal de Mallorca. Tlf.: 490099

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pilarí.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

CUINER de 25 anys cerca feina. Telefonar a partir de les 5 de l'horabaixa al 268675.

GUARD NINS a ca meva. Bon tracte. Tel. 266834.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES**. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa. **MATERIAL DE CONSTRUCCIO**, rajoles i pavimentació. **JOSEP MARTINEZ**. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

PELLERIA 7 PEUS

Confecció en pell a mida
Qualitat total

Avda. Bmè. Riutort, 7
Tel. 26 01 89

CA'N PASTILLA

FONTANERIA FONTBLANC C.B.
ANTONIO ORDOÑEZ GARCIA

Abans FONTANERIA AMER

INSTAL·LACIONS - VENDA DE MATERIAL SANITARI - CONTRAINCENDIS - PISCINES - CALEFACCIO

Carrer Diego Zaforteza, 4 - Tel. 26 48 73 - 07600 S'ARENAL DE MALLORCA

EL COMODIN, la seva millor carta. Li cobreix tant el Night Audit més 200 hores, recepció, disc-jockey, maitre d'hotel a la francesa, servei tècnic general, decorats especials, bar, animador. Només 250.000 ptes negociables. J.M. Sierra Sanz. Apt. 102 Llucmajor.

EL COMODIN, el seu braç dret. Fill d'hoteler internacional, relacions públiques, secretari personal, xofer, home de confiança. El comodí té 30 anys i un aspecte agradable. J. M. Sierra Sanz. L'home de la situació. Apt. 102 Llucmajor.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correces de ventilador, canvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

Cercam persona que vulgui formar societat o qualsevol classe de negoci. Per contactes, al tel. 24 79 12 i 27 42 43. Vespres i festius. Apt. 10.237 Palma.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

Si tens temps lliure, vols guanyar doblers extres i a més et vols aprimar, crida'm al telèfon 24 77 38.

BORSA DEL MOTOR

VENC Ford Scort-Laser 1.300, PM-AB. 600.000 ptes. Bon est. Tel. 66 01 25.

Seat Ibiza, FM-N. 700.000 Ptes. Panca Marbella, PM-N. 530.000. Volkswagen Polo, PM-N. 680.000. Seat 127, quatre portes, PM-P. 85.000. Seat 127, PM-X Fura, 75.000 Ptes. Telf. 248914 - Son Ferriol.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. **AGENCIA OFICIAL RENAULT**. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

T'oferim cursos de programació en:

BASIC
dBASE III PLUS
COBOL
TURBO - PASCAL
TURBO - C
TURBO - BASIC
BASIC2 *

*(el de l'AMSTRAD PC) i de formació d'usuaris en:

ABILITY 2000
OPEN ACCESS II
SYMPHONY
LOTUS 1-2-3.
LOCO SCRIPT.

A més d'un llarg etcètera, pots aprendre:

BANCA
MECANOGRAFIA
COMPTABILITAT
IDIOMES
REPAS.

Carrer Balears, 25-2-1. Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

PROFESSOR de dibuix tècnic necessit. Tel. 262276.

GIMNAS ESPADAS. Carrer del Duc de Rubí, 3 - Son Ferriol. Gimnàstica de manteniment, Karate, Judo. Telf. 418709. Professors titulats.

Llucmajor

Un homicida condemnat a 14 anys de presó, detingut per realitzar amenaces de mort

Antonio Villar Fernández, de 56 anys d'edat, ha estat detingut per realitzar amenaces de mort contra un ciutadà mentre gaudia d'un permís temporal de quatre dies. Villas va ser condemnat el mes de juny de l'any passat a la pena de catorze anys de presó per un delictes d'homicidi.

Antonio Villar va ser el responsable directe de la mort de Federico Martínez Sánchez, de 29 anys, fet ocorregut a la finca llucmajorera de s'Atalaia. Villar va disparar dos trets amb una escopeta de caça del calibre dotze.

Aquest home ha estat detingut, fa pocs dies, com a responsable d'unes amenaces de mort contra el propietari de la finca on tingueren lloc els fets. Villar va dir a

l'encarregat de la finca --ja que no hi havia el propietari en aquells moments-- que volia "veure don Joan perquè em pagui el que em deu, i si no el liquidaré de la mateixa manera que vaig liquidar en Federico".

Davant aquestes paraules, la policia va ser informada dels fets i es procedí a la detenció de Villar i al seu reingrés dins del centre penitenciari de Palma. Així mateix, l'autor de la denúncia ha manifestat que ha estat objecte de telefonades amenaçadores, que atribueix al mateix Villar. El propietari de s'Atalaia ha reconegut que hi ha un petit deute, corresponent als dies anteriors a l'homicidi, i que no va pagar a causa dels fets i el posterior ingrés a la presó de l'homicida.

S'Arenal de Mallorca

Dos joves se fan passar per policies i agredeixen els turistes

Dos joves, un d'ells membre de l'Exèrcit de Terra, han estat detinguts per la policia quan es trobaven a la platja de-manant la documentació i molestant visiblement els turistes de la zona. Els dos joves es feien passar per policies i un d'ells oposà una forta resistència a ser detingut.

Els detinguts són José Antonio L.M., de 20 anys, i Pedro T.V., de 31, aquest darrer cabo especialista de l'Exèrcit de Terra. Els dos detinguts foren posats a disposició judicial acusats d'un delictes d'usurpació de funcions i agressions amb lesions.

Els dos individus es dedicaven a amenaçar i maltractar més de vint turistes que passejaven vorera de mar i els exigien que la documentació adduint que eren guàrdies civils. Un dels turistes va ser agredit amb un cop de puny a la cara.

Un d'ells, que es feia passar per sergent de la Guardia Civil, cominà un turista que s'identificàs i l'acusà

d'haver trepitjat la gespa. El turista, davant l'agressió, optà per escapar-se dels agressors i aquests el seguiren cridant "alto a la Guardia Civil". Quan el varen haver agafat, els dos individus el maltractaren i l'amenaçaren amb portar-lo als calabossos, mostrant uns grills en els quals hi havia imprès el segell del Benemèrita. Els detinguts colpejaren el turista i li deien frases com "és millor que col·labori que si no cridaré un amic meu que avui vespre està de molt mala llet".

Un dels turistes decidí cridar la policia perquè intervingués. Quan arribaren els agents, demanaren als dos suposats guàrdies civils que s'identificassin. Aquests, sobretot el militar, començaren a insultar els policies nacionals i oposaren resistència a la detenció. Moments després, els presumptes guàrdies civils varen ser detinguts i posats a disposició judicial després d'haver comprovat que no eren guàrdies civils.

Arriba als tribunals la mort d'una infermera a causa del SIDA

El primer judici celebrat a l'Estat espanyol en el qual es demana el reconeixement del contagi de la SIDA a causa d'un accident laboral ha quedat vist per sentència a un tribunal de Còrdova.

La demanda va ser presentada per l'advocat del marit de la infermera que patí el contagi i a conseqüència del qual morí, devuit dies després d'haver-li diagnosticat la SIDA.

La reclamació judicial es presentà contra l'Institut Nacional de Se-

guretat Social i el SAS, pel fet d'haver denegat, el primer, una reclamació administrativa prèvia de reconeixement d'accident de treball a causa de la mort de la infermera. Tres companyes de la infermera declararen davant el tribunal i coincidiren en qualificar la víctima com una persona de vida normal, descartant que s'hagués pogut contagiar en qualsevol altra circumstància que no el contagi al lloc de treball.

S'Arenal de Mallorca

Una estranya denúncia per violació

Una jove de 25 anys ha denunciat davant la policia haver estat víctima d'una violació sexual. Els fets, segons la víctima, es produïren el passat 23 de maig a s'Arenal i l'autor de la violació és una amic de la víctima, amb el qual varen parlar el vespre dels fets en un bar.

El jove denunciat va ser detingut i negà les acusacions de la jove, reconeixent que parlaren amb la jove i que prengueren unes copes. Després de sortir del bar, segons l'acusat, la va besar a la boca sense que

ella s'hi oposàs.

L'al·lota va tornar a casa seva a la matinada i unes hores després denuncià que havia estat violada, i presentà com a prova unes bragues rompudes, a més d'assegurar que havia sofert cops a diverses bandes del cos. Així mateix, assegurà que va ser obligada a fer l'amor i que aquest va durar "alguns minuts, durant els quals em penetrà però no arribà a ejacular", cosa que ha confirmat l'examen mèdic. el cas és investigat per la policia.

142 malalts del SIDA i 14 mil portadors de virus a les Balears

L'Associació Ciutadana de Promoció, Igualtat Sexual i Autoajuda per als portadors del SIDA (ARRELS) ha realitzat un estudi sobre la incidència d'aquesta malaltia a les Balears. En ell es destaca la necessitat d'informar la ciutadania sobre les característiques de la malaltia i la seva prevenció.

S'assenyala que a les Balears hi ha 142 malalts de la SIDA i prop de catorze mil portadors del virus. Els responsables d'ARRELS demanaren a l'administració que es desenvolupi un

programa preventiu, com en altres comunitats autònomes de l'estat i tal com recomana el Pla Mundial de lluita contra la SIDA.

Es preveu que durant els pròxims tres a deu anys, hi haurà unes dues-centes persones afectades per aquesta malaltia a les Balears. Els responsables d'ARRELS coincidiren amb els responsables sanitaris de l'Ajuntament i del CIM en la necessitat d'evitar qualsevol tipus de marginació dels afectats per la malaltia.

Demanen 14 anys de presó per l'home acusat de violar la seva sogra

Francisco Chaves García és acusat d'haver violat la seva sogra, la qual requeri, després dels fets, un tractament mèdic de vuitanta-un dies a causa de les ferides sofertes durant l'agressió.

Els fets tingueren lloc

a la localitat granadina de Motril, el mes de juny de 1989, al domicili on vivien l'acusat i la víctima. El ministeri fiscal demana catorze anys de presó per a l'acusat per un delictes de violació amb agreujants.

Son Ferriol

Final de la temporada de fútbol sala

El reportatge de fotografies i equips és complet. El C. D. Sant Antoni Abat volgué tancar la temporada amb àpat i festa, orquestra d'ocasió i tota la gresca d'alegria infantil i familiar al complet: pares, mares i pa-

drines.

Tot això tengué lloc al pati del col·legi. Ens hi convidaren i hi fórem presents. Quatre equips, des de pre-Benjamins, a Benjamins A i B, dirigits, entrenats i soferts per Joan Pastor, mateu garí i Antoni Livola. Si n'hi ha

més, no m'arribaren a dir els noms. Amb això i les fotografies, les copes i els trofeus, els globus i la música, i tantes coses més hi ha hagut un fi de temporada però que molt bo. Idò, i que no és guapo, això? (fotos i text: A. de V.)

FONTANERIA - CALEFACCIÓ
DESCALCIFICACIÓ DE CANONADES
I GAS

PACO

Carrer Maria A. Salvà, 33
Tel. 26 67 75 S'ARENAL DE MALLORCA

Cortinajes y Tapicerías
ARENAL

Vànoves, edredons, coixins
Servei de tapisseria

Carrer Cabrera, 1 B Baixos
Tlf.: 267274 S'ARENAL DE MALLORCA

ELECTRÒNICA S'ARENAL

Venda i reparació
TV - VIDEO - HIFI
DISTRIBUIDOR OFICIAL I SERVICI TÈCNIC

NEWMAR

Carrer Mateu Rotger, 17 - Tel. 26 57 74
S'ARENAL DE MALLORCA

Equip de Son Ferriol que fa poques dates ha passat de Regional Preferent a Tercera Nacional. Ens n'alegram especialment perquè ara, l'equip ferrioler jugarà amb el s'Arenal de la mateixa categoria nacional. Foto Torres R.

L'entrenador del ferriolenc, Josep Dolç de s'Arenal, Joan Canyelles, locutor de ràdio i un dels jugadors de l'equip ferrioler. Foto Torres R.

Alegria al Campo Municipal d'Esports de Son Ferriol per haver pujat el Son Ferriol de categoria el passat dia 13 de maig. Foto Torres R.

RESTAURANT MESON BADIA

SOM ESPECIALISTES EN MENJARS MALLORQUINS
 PAELLES, PEIX I MARISC
 TAMBÉ FEIM DINARS DE NEGOCIS,
 BODES I COMUNIONS...
 DEMANAU PRESUPOST SENSE COMPROMÍS
 Carrer Admirall Salvador Moreno, s/n.
 Tel. 74 11 91 - BADIA GRAN

Tenis Arenal

GABINET MÈDIC
 ASSESSORAMENT I CONTROL FÍSIC-ESPORTIU
 OBESITAT I CELULITIS
 ORIENTACIÓ DIETÈTICA I DE NUTRICIÓ
 LASERTERÀPIA
 ACUPUNTURA I AURICULOPUNTURA
 TRACTAMENT MÈDIC PERSONALITZAT DE LA
 DESHABITUD AL TABAC
 CONSULTA: DIMARTS I DIJOUS
 DOCTORA: MARGARIDA ARROM
 TELS.: 263834 - 263112
 PADLE TENNIS BADMINGTON

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció
 S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ
 Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 49 15 58
 LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
 Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01
 CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
 Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17
 Fax 20 69 98
 MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
 és el resultat de 50 anys de qualitat,
 servei i professionalitat.
ALMACENES FEMENIAS
 posa a la seva disposició tot tipus de
 materials de construcció,
 destacant les rajoles i paviments,
 no només pels seus bellíssims dissenys
 sinó també per la gran varietat
 d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
 firma mallorquina.
ALMACENES FEMENIAS
 demostra la seva professionalitat
 acostant als residents d'aquestes illes
 les més importants marques
 nacionals i internacionals.

El passat dissabte dia 2 de juny fou festa grossa a Son Ferriol. Inauguració del Camp de Futbol Municipal amb assistència dels regidors Llaneres i Madico. Partits de futbol sala, basket i gran partit de futbol entre el Son Ferriol recent pujat a la categoria nacional i el R.C.D. Mallorca. Una gran festa amb la participació de tot el poble.

Formació de l'equip de fútbol sala de Tallers El Mago de Son Ferriol. Juguen al Camp Parroquial del Coll d'en Rabassa i el primer any de la seva singladura han fet campions.

En Jaume Mesquida i en Joan Garau, tots dos de Sant Jordi, han obert un cafè a la Plaça Major de Sant Jordi. El Cafè de sa Plaça.

**SOM ESPECIALISTES EN
MOBLES DE CUINA, BANY
I FUSTERIA EN GENERAL**

MOBLES S'ARANJASSA
(CAN GELABERT)

LA MILLOR FUSTERIA DEL POBLE
Carretera de Llucmajor, 205 - Tel. 26 72 18 - S'ARANJASSA

Cada setmana, se celebra una rifa al Mercat de Llevant. Els organitzadors de tot el tinglado son coneguts santjordiers.

MALLORQUIMICA, S.A.

**FABRICA DE PINTURES,
ESMALTS I VERNISSOS**

FÀBRICA I BOTIGA A LLUCMAJOR

CARRER DE PERE ROIG, 43 AL 49 - TEL.: 660236.

BOTIGA A PALMA

CARRER JOAN CRESPI, 45 - TELÈFONS: 230942-454411

En defensa de la activitat agrària

L'opció en favor del manteniment de l'activitat agrària a les Illes ha duit el nostre Grup a presentar tot un seguit de preguntes i propostes entre les quals destaquem, pel seu contingut, un bloc de 3 Proposicions No de Llei tractades els darrers mesos. L'objectiu perseguit era clar: demandar del Govern una política que garanteixi unes compensacions econòmiques que permetin, a una agricultura cada vegada amb més dificultats, el manteniment d'una renda suficient per compensar la caiguda constant de la renda agrària, i d'altra banda, l'adopció de mesures que aturin el progressiu procés de terciarització del nostre camp, que du com a conseqüència l'abandonament de l'activitat agrària per part de la nostra pagesia.

L'opció en favor del manteniment de l'activitat agrària té diferents vessants a les Illes. D'una banda ha de servir per garantir la supervivència d'un sector, de gran importància a nivell cultural i social, vital pel manteniment dels trets culturals i d'identitat propis de les Illes.

D'altra banda, és la garantia del manteniment del medi natural, cada vegada més amenaçat per la progressiva utilització urbanística del sòl rústic.

En aquest sentit és alarmant la xifra de les 3.000 hectàrees de terres de cultiu abandonades en els darrers anys, i com la sobrevaloració del sòl rústic, unida a la caiguda de la renda agrària, amenaça amb augmentar aquestes xifres en poc temps si no canvien les actituds permissives de certes administracions. La progressiva parcel·lació, irreversible quan s'ha consolidat, du camí de canviar el tamany mig de les finques a moltes zones de les Illes, fent inviable la seva utilització agrícola rendable pel futur.

Aquesta sobrevaloració del sòl rústic, a partir de les expectatives semiurbanístiques que té, provoca, de rebot, la impossibilitat dels joves d'acudir a l'agricultura des de la propietat de la terra, resultant pràcticament inútils els ajuts prevists per l'Administració en aquest sentit. Evidentment la valoració del sòl a les Illes té molt poc que veure amb la de Castella o Andalusia per exemple. I per tant, els límits en les quantitats destinades a incentivar aquesta incorporació de joves es converteixen en un fre difícil de vèncer.

És fonamental, per tant, que l'Administració tenguí clara l'opció en favor d'una "illa verda", que impliqui la voluntat demantenir "un teixit social al camp de les Illes" capaç de "conservar el medi ambient natural i de salvaguardar el paisatge verd en el decurs de segles d'activitat agrària", segons recomana la pròpia Comissió de les Comunitats Europees. (COM. 85.333).

Aquesta opció, que significa fer front al desafiament de mantenir una activitat agrària que afavoreixi la fixació de la població agrícola a la terra, no lliga en absolut amb una política incentivadora de l'abandonament de l'activitat agrícola subvencionada o bé de l'abandonament temporal de terres de cultiu, propiciades per l'Administració, de forma indiscriminada.

En aquest sentit és fonamental que l'Administració de les Illes entengui i sàpiga fer entendre a Madrid, i si és precís a Brussel·les, que una illa és un territori fràgil, i

que el manteniment de l'activitat agrària és vital pel manteniment del medi natural, que "pagès" és igual a "mantenidor del medi natural", a una zona com la nostra on la sobrepressió urbanística i la baixa renda dels agricultors amenacen amb despoblar el camp i donar-li utilitzacions semiurbanes.

Per açò la protecció que la CEE destina als agricultors de les zones de muntanya o de les zones desfavorides amb amenaça dedespoblament s'haurien d'extendre també als pagesos de les Illes, acceptant que aquests fets fan que perilli una activitat que el mateix Consell Econòmic i Social de la CEE considera "necessària per a l'equilibri insular" en el seu dictamen sobre les regions insulars desfavorides, de juliol de 1987, en contraposició als "perills d'una reducció irracional de les terres de cultiu".

Tres són, per tant, les actuacions que demanàvem de l'Administració:

1.— La de procurar canvis estructurals que permetin augments de la rendabilitat agrària.

2.— La de posar fre a les utilitzacions no agrícoles del sòl rústic.

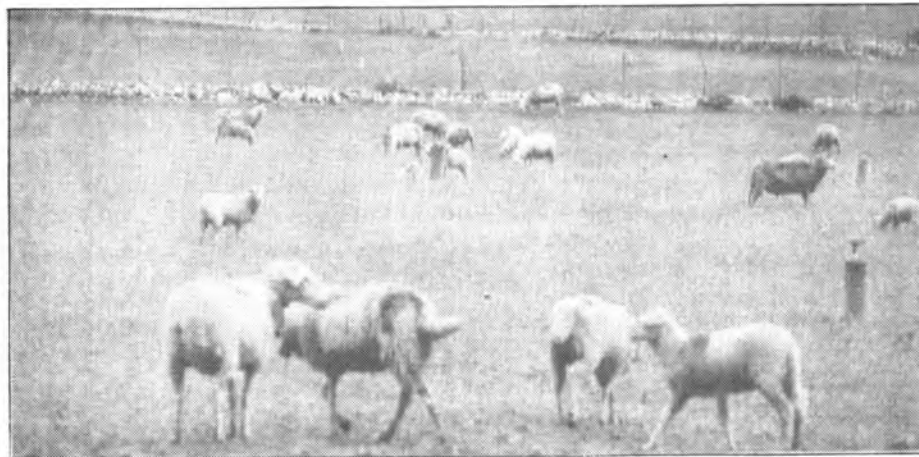
3.— La de posar en pràctica una política compensatòria de les rendes agràries, que partesqui de la necessitat de mantenir la qualitat de vida dels agricultors.

La formació i la informació esdevenen vitals en tot aquest procés i l'Administració, que ha de donar aquests serveis, necessita superar les actituds incentivadores, dinamitzadores. Transformar en empresaris als nostres agricultors, assegurant el seu assessorament tècnic i de gestió d'empreses, és una tasca pendent i urgent a la que s'han de dedicar esforços preferents.

Totes les societats industrialitzades en l'Europa occidental han fet l'opció d'instituir diversos mecanismes de protecció del sector agrari. Ara és el moment que ho faci també l'Administració autonòmica de les Illes, i per açò fa falta una actitud ben contrària a la que es manifesta a la nova llei (ara encara projecte de llei) del Sòl Rústic. Una llei liquidadora de l'activitat agrària per la via de la permissivitat urbanitzadora. Una actitud, que hauria d'assumir actuacions incentivadores del manteniment de l'activitat agrària, de millora decidida de la qualitat de vida dels pagesos (electrificació, telefònica rural, accessos...), i que propiciï noves orientacions productives i unes organitzacions capaces de garantir la participació dels pagesos en els processos de transformació i comercialització.

És evident que aquest plantejament xoca de front amb els criteris d'aquells que sols cerquen els beneficis immediats i que consideren que la terra és una simple mercaderia, subjecte a les lleis sagrades del mercat, i que si la demanda així ho vol, s'han de considerar des del punt de vista urbanístic (el camp és un conjunt de solars, amb arbres o parets seques, potser provisionalment amb vaques que hi pasturen, però al cap i la fi, solars edificables), i que qualsevol altre plantejament atemptaria contra la llibertat individual.

● ● Sgt. Ramon Orfila Pons

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Palma de Mallorca.

Exposició
Carrer Arxiduc Lluís Salvador, 84
Telèfon: 75 16 31 - 75 54 45
Telefax: 75 81 32

Magatzem
Carrer de Sòcrates, 8 (Can Blau)
Telèfon: 27 01 61 - 27 79 95
Telefax: 24 93 09

Cala d'Or
Exposició
Avinguda de Bèlgica, 14
Telèfon: 65 75 62

Magatzem
Polígon de Son Castelló - Gran Via Asima
Telèfon: 29 40 04
Telefax: 75 95 27

Liucmajor
Oficina fàbrica i exposició
Carrer del bisbe Roig, 29
Telèfon: 66 01 50 - 66 01 54
Telefax: 66 05 98

Magatzem
Carretera de Calonge - Cala d'Or, Km. 1.500
Telèfon: 65 82 10 - 65 82 28
Telefax: 64 34 25

Magatzem
Polígon de Can Valero-4 de novembre, 11
Telèfon: 20 66 66
Telefax: 75 81 30

S'Arenal
Exposició i magatzem
Carretera Militar, 522
Telèfon: 26 22 38
Telefax: 49 27 67

Porreres
Magatzem
Carretera de Campos, s/n
Telèfon: 64 71 05
Telefax: 65 79 61

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÈFONS: 231306 - 285321

**PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL**

Cogombre, el refrescant «Pepino»

Es considera el cogombre que ve d'Àsia Tropical, encara que els primers escrits que el citen sigui a l'Antic Testament. Sembla que els jueus trobaren a mancar els refrescants i sucosos cogombres que menjaren a Egipte, quan atravesaven el desert. També els romans ja els coneixien, sobretot l'emperador Tiberi, que els exigia cada dia a la taula.

És una planta anual que pertany a la família de les cucurbitàcees, com el meló.

VIRTUTS MEDICINALS

El cogombre té un 98 per cent d'aigua, un 1 per cent de proteïnes, sols un 2 per cent de carboni i hidrats i cap grassa. Molt pobre en calories (12 quilocalories per 100 grams), que el fa molt útil per emprar en els règims de control de pes, considerant que és molt diurètic (depuratiu de la sang i els humors orgànics) i laxant (facilita l'evacuació dels budells).

Cruu és molt apreciat el seu gust especial dins les ensalades i «gazpachos»; s'ha de menjar amb moderació sinó potser sigui indigest, no oblidant sempre de pelar-lo.

El cogombre és també molt ric en vitamina C i ferro. És molt refrescant, diurètic i alcalinitzant (fer les coses salubres en aigua) i dissol l'àcid úric, per tant és recomenat a les persones amb problemes articulars i de l'aparell urinari. Degut a la seva pobresa en sucres, el diabètics els pode menjar sense por.

Tenen un gran poder relaxant, en canvi els que tenen colitis s'abstendran de menjar-los. Com hem dit abans, convé sempre pelar-los ja que la seva pell és molt rica en cel·lulosa i provoca fermentacions intestinals.

En dermatologia i estètica, el cogombre sempre ha destacat per les seves propietats suavitzants de la

pell, hidratants i astringents. Qui no ha provat els efectes suavitzants d'unes rotlanes de cogombre damunt la seva pell, després d'un dia d'anar a la platja.

Els efectes suavitzants i astringents de la mascareta de cogombre són espectaculars. Sinó es vol posar la mascareta, es pot fer un suc fresc de cogombre, aplicat amb cotó o mòduls de loció netejadora o després d'un dia de sol.

Hi ha una recepta que es pot fer a casa, molt valuosa per la seva suavitat, però que no es conserva molt de temps. Per això hi ha que fer-la amb poca quantitat i després posar-la dins la gelera. Es fa aquest preparat, amb una tassa d'ametles pelades, moltes molt fines, un tassó d'aigua de roses i un tassó de suc de cogombres. Es passen tots aquests ingredients per la batadora, després es filtra amb un padàs de lló o gassa i es posa en un pot de vidre ben tapat dins la gelera.

El diurètic porro

El porro cultivat (*allium sativum*) és una planta herbàcea de la família de les liliàcees.

VIRTUTS MEDICINALS

El porro té un 2 per cent de proteïnes, un 7 per cent d'hidrat de carboni i un ínfim percentatge de grasses. Pel seu baix poder colíric pot convertir-se en un dels aliments idonis en les dietes d'aprimament.

El brou de porros, sense sal, és el millor diurètic antisèptic (que va contra les infeccions), pres en dejú i fortament aconsellable en les malalties de ronyons, càlculs renals, anè-

mia i artritis. Per això es fa una cura de tres setmanes d'aquest brou que es repeteix cada dia.

Per esser un aliment alcalinitzant i depuratiu es recomana en la dieta dels reumàtics i gotosos i per tots aquells que tenen la necessitat de desintoxicar-se. Inclús un dia a la setmana i de tres a quatre setmanes seguides es pot prendre només porros cuits o brou de porros. En casos de febre el brou de porros és també una beguda molt útil.

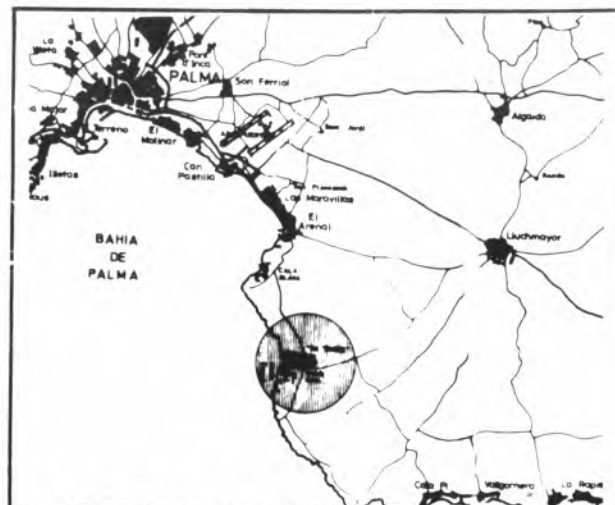
Aquesta hortalitza és la verdadera granera dels budells degut als mucíl·lacs (substàncies gelatinoses) que conté. És laxant sense ser irritant i molt valuós per aquests que pateixen de restrenyiment. Convé als anèmics per la seva riquesa en ferro (un milígram per 100 grams) i magnesi (18 milígrams per 100 grams); en els intel·lectuals per la seva abundant riquesa en fòsfor (50 milígrams per 100 grams), ben equilibrat endemés amb el calci (60 milígrams per 100 grams) i el bronquitis per la seva riquesa amb sofre (70 milígrams per 100 grams). Així doncs, a l'hivern, sopa de porros ben calenta i a l'estiu freda.

Es per altra banda ric en vitamines A, B1, B2, PP i C, sobretot les parts verdes. No es recomana menjar-los crus perquè són irritants dels ronyons i dels budells.

La cocció al vapor és la més idoni. La cocció en aigua sols és aconsellable si després es beu el brou. Esmentant el brou dels porros també en ús extern obra meravelles: fent caragolins aclareix la veu i desinfecta les amígdals. Amb bany d'asseient i abans d'anar-se'n a dormir alleugera el mal de les morenes.

Per suavitzar les picades dels insectes es fa amb dos bocins, el porro cruu i es frega suaument damunt la part afectada.

Bartomeu Català «Mut»

URBANITZACIÓ SA TORRE

Sortida prolongació autopista.
A la carretera de s'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.

Venda de solars devora la mar.

Visites: cada dia manco els dimecres.

DE LA MILLOR LLET, EL MILLOR BATUT DE XOCOLATA

Envassos no retornables d'1/5 l i de litre
Batut de xocolata amb la garantia de Palma Crem
Produïda a s'Arenal de Mallorca

N.R.S.I. 1500983-pm
GRANJAS SAYJA RAMADERA
HORT DE CAN SASTRE
Final autopista de s'Arenal
Tels. 26 38 14 - 49 10 61 - 49 11 51
SES CADENES DE S'ARENAL

Un nou fàrmac contra l'esquizofrènia

El primer fàrmac important per al tractament de l'esquizofrènia acaba de sortir al mercat nord-americà. Es tracta de la clozapina, una substància que desenvolupa una agranulocitosis controlada --una malaltia de la sang que afecta el sistema immunològic i

que pot causar la mort si no es tracta adequadament.

L'esquizofrènia és una malaltia cerebral que apareix a finals de l'adolescència o a principis de la fase adulta que fa tenir al·lucinacions als qui la pateixen i els impedeix relacionar-se amb el món que els

envolta. "La tragèdia de l'esquizofrènia és que ataca allò que ens fa més humans: la nostra capacitat per organitzar les nostres idees, per pre-ocupar-nos d'altres persones, per fer les coses que volem fer per participar de la vida", segons paraules de Steven Potkin, psiquiatra

de la Universitat d'Irvine a Califòrnia i un dels qui participà en l'experimentació amb el nou fàrmac.

La clozapina ha donat resultat en molts casos, emperò no és adequada per a altres casos, els quals s'han de seguir tractant amb els anti-psicòtics usuals.

